

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**

Број: 021-01-00008/2025-01/2

Датум: 31. март 2025. године

Сремска 3 - 5, Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 03.04.2025

Орг. јед.	Б. бр.	Прилог	Вредност
03	02-045/25		

НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Трг Николе Пашића 13
11000 Београд

Одредбом члана 9. став 3. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС”, број 73/19) прописано је да је Комисија за контролу државне помоћи за обављање послова из своје надлежности одговорна Народној скупштини којој подноси извештај о раду до марта текуће године за претходну годину.

С тим у вези, у прилогу вам достављамо Извештај о раду Комисије за контролу државне помоћи за 2024. годину, који је Савет Комисије за контролу државне помоћи усвојио на 2. седници одржаној 31. марта 2025. године.

Прилог: као у тексту.

**ВРШИЛАЦ ФУНКЦИЈЕ
ПРЕДСЕДНИКА КОМИСИЈЕ**

Драгана Јоргович

Доставити: - Народној скупштини Републике Србије, Трг Николе Пашића 13, Београд
- архиви.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ КОМИСИЈЕ ЗА КОНТРОЛУ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ
ЗА 2024. ГОДИНУ

Београд, март 2025. године

САДРЖАЈ

1. УВОД.....	3
1.1. Избор органа Комисије.....	3
1.2. Државна помоћ.....	4
1.3. Надлежност Комисије.....	5
1.4. Транспарентност у раду Комисије.....	7
1.5. Рад Комисије у 2024. години.....	8
2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР И КАДРОВСКИ КАПАЦИТЕТИ КОМИСИЈЕ ...	10
2.1. Интерни акти Комисије.....	10
2.2. Организациона структура и унапређење капацитета Комисије.....	12
3. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ СРЕДСТВИМА КОМИСИЈЕ	16
4. КОНТРОЛА ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ.....	23
4.1. Оцена усклађености државне помоћи (одлуке Комисије)	24
4.1.1. Решења Комисије	24
4.1.2. Мишљења о усклађености прописа на основу члана 31. Закона.....	26
4.1.3. Обавештења о обавези усклађивања са Законом о контроли државне помоћи на основу члана 31. Закона.....	27
4.2. Потреба пријаве државне помоћи у смислу члана 28. Закона	27
4.3. Судска контрола	28
4.4. Упити	28
4.5. Статистички приказ рада Комисије.....	28
5. ГОДИШЊЕ ИЗВЕШТАВАЊЕ	30
5.1. Годишњи извештај о додељеној државној помоћи	30
5.2. Преглед додељене <i>de minimis</i> помоћи	31
5.3. Годишњи извештај о попису шема државне помоћи.....	31
6. НОРМАТИВНЕ АКТИВНОСТИ.....	34
6.1. Усвојена подзаконска акта	35
6.2. Усвојени нацрти подзаконских аката.....	35
6.3. Припремљени нацрти подзаконских аката	36
6.4. Нацрти подзаконских аката чија припрема је у току.....	37
7. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА И САРАДЊА СА ДРУГИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА	39
7.1. Извештај Европске комисије о напретку Републике Србије	39
7.2. Пројектне активности	41
7.3. Сарадња са другим органима и организацијама	42
7.4. Информације од јавног значаја	43
7.5. Родна равноправност.....	43
8. РЕЗИМЕ РАДА КОМИСИЈЕ У ПЕРИОДУ 2020-2024. ГОДИНЕ.....	44
9. ЗАКЉУЧАК.....	52

1. УВОД

Комисија за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) је самостална и независна организација која врши јавна овлашћења у складу Законом о контроли државне помоћи („Службени гласник РС”, број 73/19 - у даљем тексту: Закон) и има статус правног лица. Основана је у складу са обавезама Републике Србије у области државне помоћи дефинисане чланом 73. Споразума о стабилизацији и придруживању (Закон о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 83/08 – ССП)). За обављање послова из своје надлежности одговорна је Народној скупштини којој подноси извештај о раду.

1.1. Избор органа Комисије

Органи Комисије су Савет Комисије и председник Комисије, које бира Народна скупштина већином гласова свих народних посланика по предлогу одбора Народне скупштине надлежног за послове финансија на период од пет година, након спроведеног јавног конкурса. Савет доноси одлуке и акте о питањима из надлежности Комисије и има пет чланова (председника Комисије и четири члана Савета Комисије). Председник Комисије представља и заступа Комисију и председава и руководи радом Савета. Заменик председника Комисије бира се из реда чланова Савета, на период од годину дана. Одлуке Савета доносе се већином гласова од укупног броја чланова.

Народна скупштина је, на седници одржаној 23. децембра 2019. године, у складу са одредбама Закона, донела Одлуку о избору председника Комисије за контролу државне помоћи („Службени гласник РС”, број 91/19), којом је на период од пет година изабран Владимир Антонијевић за председника Комисије. На истој седници, донета је Одлука о избору чланова Савета Комисије за контролу државне помоћи („Службени гласник РС”, број 91/19) и у истом мандату за чланове Савета Комисије изабрани су Љиљана Благојевић, Душица Ђорђевић, Драган Ђурђевић и Марко Видаковић.

Подношењем оставке Народној скупштини Марку Видаковићу престала је функција члана Савета Комисије, након чега је Одлуком о избору члана Савета Комисије за контролу државне помоћи („Службени гласник РС”, број 62/23) изабрана је Драгица Јорговић за члана Савета, на период од пет година, почев од 26. јула 2023. године.

Владимир Антонијевић поднео је оставку на место председника Комисије за контролу државне помоћи 8. јула 2024. године, након чега је Душица Ђорђевић

Одлуком Одбора за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава Народне скупштине Републике Србије 11 Број 02-1709/24-1 од дана 18. јула 2024. године именована на место вршиоца функције председника Комисије.

Дана 30. децембра 2024. године, протеком периода од пет година, истекао је мандат члановима Савета изабраним Одлуком о избору чланова Савета Комисије за контролу државне помоћи од 23. децембра 2019. године.

Одбор за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава Народне скупштине Републике Србије утврдио је листу кандидата за избор нових чланова Савета Комисије за контролу државне помоћи.

Поступак за избор председника Комисије за контролу државне помоћи који спроводи Народна скупштина Републике Србије је у току.

1.2. Државна помоћ

Институт државне помоћи настао је из правних тековина Европске уније као део заштите конкуренције на тржишту, односно како би се спречила међусобна и неконтролисана трка држава чланица ЕУ у субвенцијама (*subsidy race*) за различите индустрије и делатности.

Основни циљ контроле државне помоћи је стварање једнаких услова и равноправног третмана свих учесника на јединственом тржишту Европске уније (*level playing field*). Стога је произвољност и дискреција у вези са доделом јавних средстава уведена у правне токове на начин да су постављени одговарајући услови и интензитети који су настали као исход озбиљних економских и правних анализа унутрашњег тржишта Европске уније и који омогућавају минимални утицај на развој тржишне конкуренције.

Суштина и смисао контроле државне помоћи је да се утврди да ли корисник или корисници државне помоћи добијају државну помоћ у складу са одговарајућим правилима, која су конципирана на начин да таква државна помоћ не доводи корисника у повољнији положај у односу на конкуренте и тиме прекомерно нарушава конкуренцију на тржишту.

Обавезе Републике Србије у области државне помоћи дефинисане су чланом 73. ССП-а, који прописује да следеће није у складу са правилним функционисањем ССП у мери у којој може утицати на трговину између Европске заједнице и Србије:

1. споразуми између предузећа, одлуке удружења предузећа и усаглашена пракса између предузећа, чији је циљ или последица спречавање, ограничавање или нарушавање конкуренције,

2. злоупотреба доминантног положаја од стране једног или више предузећа на територијама Заједнице или Србије, у целини или на њиховом значајном делу,
3. свака државна помоћ која нарушава или прети да наруши конкуренцију давањем предности одређеним предузећима или одређеним производима.

Такође, истим чланом ССП-а предвиђене су обавезе Републике Србије у погледу оснивања оперативно независног тела које ће контролисати доделу државне помоћи. У том смислу, надлежност за контролу државне помоћи у Републици Србији поверена је Комисији за контролу државне помоћи, а по уласку у Европску унију контролу државне помоћи вршиће Европска комисија. Стога, осим контроле државне помоћи, задатак Комисије је и припремање давалаца (надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе и друга лица у складу са чланом 4. Закона) и усклађивање њиховог поступања, имајући у виду обавезе које ће настати тренутком уласка у Европску унију.

Комисија кроз претходну односно накнадну контролу државне помоћи, утврђује постојање и оцењује усклађеност државне помоћи са правилима о додели, а све у циљу заштите слободне конкуренције на тржишту. Акти Комисије којима се оцењује усклађеност, обавезно садрже квалификацију степена усклађености и пратеће образложење.

1.3. Надлежност Комисије

Надлежност Комисије прописана је Законом. О питањима из надлежности Комисије, у складу са Законом и Статутом Комисије за контролу државне помоћи ("Службени гласник РС", бр. 3/20, 41/20 и 2/22), одлучују Савет Комисије или председник Комисије.

Надлежности Комисије су: утврђивање постојања и оцењивање усклађености државне помоћи са правилима за доделу државне помоћи, доношење подзаконских аката за спровођење Закона, предлагање Влади РС преко надлежног министарства доношења прописа за спровођење Закона, давање мишљења о усклађености прописа са правилима за доделу државне помоћи, доношење Статута Комисије, усвајање и објављивање годишњег извештаја о додељеној државној помоћи у Републици Србији, усвајање и објављивање годишњег извештаја о раду Комисије, израда годишњег извештаја о попису шема државне помоћи и вођење регистра додељене државне помоћи и *de minimis* помоћи.

Имајући у виду поверену надлежност, Комисија за контролу државне помоћи:

1. не додељује нити може да додели државну помоћ (није давалац државне помоћи),

2. не располаже буџетским средствима за доделу државне помоћи,
3. не врши селекцију, односно не одређује нити одлучује који привредни субјект ће добити средства а који не,
4. не одређује износ помоћи по привредном субјекту или пројекту,
5. не врши контролу примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава од стране директних и индиректних корисника буџетских средстава,
6. не обавља послове инспекцијске контроле над директним и индиректним корисницима буџетских средстава, организацијама за обавезно социјално осигурање, као и осталим субјектима,
7. не испитује финансијске трансакције и одлуке у вези са примањима и издацима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима, и за планиране сврхе (ревизија правилности пословања),
8. не испитује трошење средстава из буџета и других јавних средстава, ради стицања довољног, адекватног и поузданог доказа за извештавање да ли су средства од стране субјекта ревизије употребљена у складу са начелима економије, ефикасности и ефективности као и у складу са планираним циљевима (ревизија сврсисходности пословања).

Опредељење, оправданост и целисходност у погледу одабира конкретног привредног субјекта, пројекта или области је у искључивој надлежности даваоца државне помоћи (надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајне или јединице локалне самоуправе и друга лица у складу са чланом 4. Закона). Давалац дискреционо одлучује да ли ће уопште подржати конкретну активност и у ком обиму, док су други државни органи и органи државне управе надлежни за контролу и надзор.

Сходно члану 47. Закона, Комисија у обављању послова из своје надлежности сарађује са Буџетском инспекцијом Министарства финансија и Државном ревизорском институцијом.

Комисија у складу са својим надлежностима не обавља послове инспекцијског надзора, већ је та надлежност, сходно одредбама Закона о буџетској инспекцији („Службени гласник РС”, број 118/21), поверена Буџетској инспекцији Министарства финансија.

Такође, Комисија не врши ревизију правилности и сврсисходности пословања даваоца или корисника државне помоћи, већ је то у надлежности Државне ревизорске институције, а у складу са прописаним надлежностима из Закона о државној ревизорској институцији („Службени гласник РС”, бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18 – др. закон).

Поступак пред Комисијом у коме се утврђује постојање и оцењује усклађеност државне помоћи спроводи овлашћено службено лице из Стручне службе

Комисије.

Седиште Комисије налази се на адреси Сремска 3-5, Београд.

1.4. Транспарентност у раду Комисије

Ради обезбеђења транспарентности, Комисија објављује на својој интернет страници одлуке које доноси у поступку контроле државне помоћи и друга акта у којима оцењује усклађеност државне помоћи. Такође, Комисија на својој интернет страници, након усвајања надлежног тела, објављује и годишњи извештај о додељеној државној помоћи у Републици Србији, годишњи извештај о раду Комисије, информатор о раду Комисије који се ажурира на месечном нивоу, као и друге податке за које оцени да су од значаја за примену овог закона.

Осим наведеног, Комисија објављује обавештења у вези са радом Комисије, табеле додељене помоћи мале вредности (*de minimis*) за сваку годину, по корисницима, за потребе кумулације, основну референтну каматну стопу и др, а на интернет страници Комисије доступни су и прописи из области контроле државне помоћи (закон и подзаконска акта).

Транспарентност у додели државне помоћи обезбеђена је и сходно одредби члана 30. став 1. тачка 3) Закона којом је прописано да се Комисији обавезно пријављује свака индивидуална државна помоћ која се додељује на основу шеме државне помоћи, а чија планирана вредност, без обзира на врсту и број инструмената доделе, износи најмање десет милиона евра у динарској противвредности. Наведени праг је строжији од правила из европских правних тековина (Уредба Европске комисије број 2023/1315 од 23. јуна 2023. године којом се мења Уредба Европске комисије број 651/2014 од 17. јуна 2014. године о проглашавању одређених категорија државне помоћи усклађеним са заједничким тржиштем у примени чл. 107 и 108. Уговора (о функционисању ЕУ) (Commission Regulation (EU) 2023/1315 of 23 June 2023 amending Commission Regulation (EU) N°651/2014 of 17 June 2014 declaring certain categories of aid compatible with the internal market in application of Articles 107 and 108 of the Treaty (OJ L 167, 30.6.2023))(OJ L 187, 26.6.2014)) јер је значајно нижи него у пракси Европске комисије чиме се постиже јача контрола и транспарентност у додели државне помоћи, чак и оне која се додељује на основу шеме државне помоћи коју је Комисија већ оценила као усклађену.

Транспарентност се огледа и у томе што се државна помоћ, без обзира на инструмент доделе, мора исказати кроз новчану противвредност. Давалац је дужан да државну помоћ која се додељује у облику бесповратних средстава изражава у бруто износу, тј. износу пре одбитка пореза и других накнада. Ако се државна помоћ не додељује у облику бесповратних средстава, износ државне помоћи мора бити изражен у облику бесповратних средстава, тј. у њиховој (брuto) новчаној противвредности.

Такође, пракса Комисије је да, приликом израде подзаконских аката (како нацрта уредби које доноси Влада, тако и упутстава и правилника које сама доноси), на интернет страници Комисије објављује јавни позив за учешће стручне јавности и свих заинтересованих грађана у процесу консултација, у циљу изналажења најбољих решења и ефикасне примене правила о контроли државне помоћи.

Комисија не објављује податке и информације који носе ознаку тајности података у складу са Законом о тајности података („Службени гласник РС“ број 104/09), као и податке за које је одређена мера заштите податка, у смислу члана 44. Закона. Наведено је у складу са праксом и политиком поступања Европске комисије.

1.5. Рад Комисије у 2024. години

Комисија је у току 2024. године предузимала активности у складу са својим надлежностима и овлашћењима, које су у вези са контролом државне помоћи и обављала је пратеће послове везане за набавку средстава за рад, материјално-финансијско пословање, кадровска питања, едукацију запослених и сва остала питања од значаја за рад Комисије.

Ради утврђивања постојања и оцене усклађености државне помоћи са правилима за доделу државне помоћи Комисија је у 2024. години давала мишљења, односно доносила одлуке у поступку претходне контроле државне помоћи покренутим пријавама државне помоћи. Такође, Комисија је покретала и претходне поступке у накнадној контроли на основу сопствених информација, када је дошла до општих сазнања да су додељивана средства која могу представљати државну помоћ, а додела није претходно пријављена Комисији.

Комисија је оценила различите категорије државне помоћи, пре свега, државну помоћ која се додељивала у циљу регионалног развоја (регионална државна помоћ), као индивидуална или на основу шеме државне помоћи, затим државну помоћ у облику накнаде за обављање услуге од општег економског интереса, државну помоћ за развој широкопојасне инфраструктуре и друге државне помоћи, и то као усклађене са правилима о додели државне помоћи.

Поред наведеног, Комисија је донела и велики број других аката из своје надлежности попут обавештења и одговора на упите давалаца, који су достављени како редовном тако и електронском поштом и др.

Велики део својих активности Комисија је усмерила на израду нацрта и доношење, како нових, тако и измена постојећих подзаконских аката, који служе као основ за оцену усклађености државне помоћи.

Усвојен је Годишњи извештај о попису шема државне помоћи у 2023. години и

Извештај о додељеној државној помоћи у 2022. години¹, након чега је послат Влади на усвајање. Прикупљани су и анализирани подаци од давалаца о додељеној државној помоћи у 2023. години, и такође израђен је Нацрт извештаја о додељеној државној помоћи у 2023. години.

Настављена је и сарадња са међународним институцијама, пре свега са Европском комисијом, у циљу испуњавања обавеза Републике Србије које проистичу из ССП-а, али и мерила за отварање Поглавља 8 (део Кластера 2), коме припада и област државне помоћи.

Комисија је 27. и 28. маја 2024. године у сарадњи са пројектом „ЕУ подршка развоју унутрашњег тржишта Србије“ одржала „Конференцију о државној помоћи: ка европским интеграцијама“ у хотелу „Метропол Палас“ у Београду. Конференција је одржана у циљу подизања свести о контроли државне помоћи. Одржано је више панела и округлих столова на којима се на тему државне помоћи разговарало са аспекта давалаца, корисника и органа надлежних за контролу државне помоћи. На конференцији су учествовали представници тела за контролу државне помоћи Србије, Шпаније, Црне Горе, Босне и Херцеговине, Северне Македоније и Албаније. Најзад, учесници панела били су и представници Европске комисије, Државне ревизорске институције, Министарства привреде, Развојне агенције Србије, Привредне коморе Србије, Савета страних инвеститора, Сталне конференције градова и општина и други.

У периоду од 23. до 27. септембра 2024. године у Комисији за контролу државне помоћи, такође у сарадњи са пројектом „ЕУ подршка развоју унутрашњег тржишта Србије“ одржана је експертска мисија која је обухватала 3 теме: комуникацију, подизање свести и ex post евалуацију државне помоћи.

У овом извештају о раду приказани су и одређени упоредни подаци, односно резиме рада Комисије, за период 2020-2024. године.

¹ Извештај о додељеној државној помоћи у 2022. години је усвојен на 211. седници Савета Комисије, одржаној дана 5. фебруара 2024. године, након чега је Влада Републике Србије исти извештај усвојила Закључком 05 Број: 401-1891/2024 од 8. марта 2024. године.

2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР И КАДРОВСКИ КАПАЦИТЕТИ КОМИСИЈЕ

2.1. Интерни акти Комисије

Од дана отпочињања са радом Комисије, Савет Комисије донео је Статут Комисије за контролу државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 3/20, 41/20 и 2/22), Пословник о раду Савета Комисије за контролу државне помоћи, број 110-00-00004/2020-01 од 9. јануара 2020. године и број 011-00-00009/2024-01/2 од 19. септембра 2024. године и Правилник о раду у Комисији за контролу државне помоћи, број: 110-00-00002/2020-01 од 22. јануара 2020. године и број: 110-00-00019/2021-01 од 14. маја 2021. године, којима су успостављени правна регулатива по основу које су утврђени унутрашња организација, спровођење поступка пред Комисијом, овлашћења за доношење других аката Комисије, као и усклађеност правилника, одлука и других интерних аката Комисије са одредбама Статута Комисије.

У 2024. години, Комисија је донела:

- План набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује у Комисији за 2024. годину, број: 404-02-00003/2024-01 од 31. јануара 2024. године;
- Одлуку о образовању Комисије за набавке, број: 119-01-00006/2021-01 од 1. априла 2024. године;
- Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Комисији за контролу државне помоћи број: 401-00-00039/2024-01/03 од 16. априла 2024. године (на који је Одбор за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава дао сагласност Одлуком 11 бр. 02-1050/24-1 од 4. јуна 2024. године);
- Одлуку о именовану заменика председника Комисије, број: 112-01-00021/2024-01 од 16. априла 2024. године;
- Предлог прве измене финансијског плана Комисије за контролу државне помоћи на четвртог нивоу економске класификације 401-00-00107/2023-01/12 од 19. априла 2024. године (на који је Одбор за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава дао сагласност Одлуком 11 бр. 400-1710/23-6 од 4. јуна 2024. године);
- Одлуку о одређивању коефицијента запосленима у Стручној служби Комисије број: 120-00-00006/2024-01 од 12. јуна 2024. године;
- Одлуку о измени Одлуке о образовању Комисије за интерну контролу у Комисији за контролу државне помоћи, број: 110-00-0005/2022-01/6 од 19. јула 2024. године;
- Одлуку о овлашћењу секретара Комисије за контролу државне помоћи, број: 021-01-00007/2024-01 од 19. јула 2024. године;
- Измену и допуну Плана набавки на које се Закон о јавним набавкама не

примењује у Комисији за 2024. годину, број: 404-02-00003/2024-01/3 од 2. августа 2024. године;

- Измену Кадровског плана Комисије за контролу државне помоћи за 2024. годину број: 112-02-00048/2023-01/15 од 2. августа 2024. године;
- Одлуку о одређивању лица за заштиту података о личности, број: 119-01-00012/2024-01 од 19. августа 2024. године;
- Одлуку о одређивању лица за рад у Јединственом информационом систему информатора о раду на интернет страници Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, број: 119-01-00011/2024-01 од 19. августа 2024. године;
- Предлог финансијског плана за 2025. годину Комисије за контролу државне помоћи број 401-00-00051/2024-01/5 од 12. септембра 2024. године и Одлуку о усклађивању Финансијског плана за 2025. годину Комисије за контролу државне помоћи са Законом о буџету Републике Србије за 2025. годину број 401-00-00051/2024-01/9 од 4. децембра 2024. године, која је послата на сагласност Одбору за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава;
- Нацрт Кадровског плана Комисије за контролу државне помоћи за 2025. годину број: 112-01-00055/2024-01/2 од 12. септембра 2024. године;
- Одлуку о допунама Пословника о раду Савета Комисије за контролу државне помоћи број: 011-00-00009/2024-01/2 од 19. септембра 2024. године;
- Предлог друге измене финансијског плана Комисије за контролу државне помоћи број 401-00-00107/2023-01/15 од 18. октобра 2024. године (на који је Одбор за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава дао сагласност Одлуком 11 бр. 400-1710/23-9 од 5. новембра 2024. године);
- Одлуку о образовању Конкурсне комисије, број: 111-00-00001/2024-01 од 24. октобра 2024. године;
- Одлуку о образовању Конкурсне комисије, број: 111-00-00002/2024-01 од 31. октобра 2024. године;
- Одлуку о образовању пописне комисије у Комисији за контролу државне помоћи, број: 401-00-00078/2024-01 од 28. новембра 2024. године;
- Одлуку о измени Одлуке о образовању Жалбене комисије у Комисији за контролу државне помоћи, број: 119-01-00015/2024-01 од 6. децембра 2024. године;
- Одлуку о овлашћењу члану Савета Комисије Драгици Јорговић, број: 401-00-00090/2024-01/1 од 26. децембра 2024. године и Одлуку о образовању Радне групе за увођење и развој система финансијског управљања и контроле, број: 401-00-00090/2024-01/2 од 26. децембра 2024.

Комисија има образовану Жалбену комисију којој у 2024. години није изјављена ниједна жалба.

2.2. Организациона структура и унапређење капацитета Комисије

Опис послова, као и унутрашње уређење и систематизација радних места у Комисији прописани су Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Комисији за контролу државне помоћи број: 401-00-00039/2024-01/03 од 16. априла 2024. године, који је донео Савет Комисије за контролу државне помоћи, на 219. седници, одржаној 16. априла 2024. године и на који је Одбор за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава Народне скупштине дао сагласност 4. јуна 2024. године.

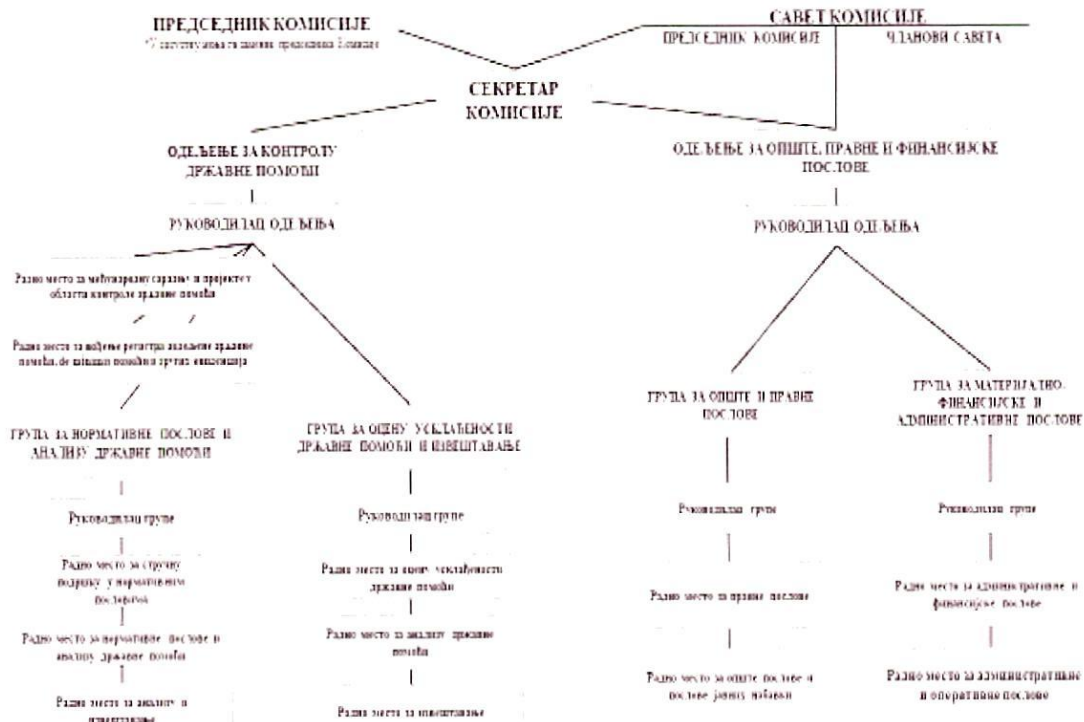
Наведеним правилником систематизовано је укупно 19 радних места за 27 извршилаца од чега је један државни службеник на положају и 26 државних службеника на извршилачким радним местима.

Комисија у свом саставу има Стручну службу – Одељење за контролу државне помоћи и Пратећу службу - Одељење за опште, правне и финансијске послове.

Стручном и Пратећом службом руководи секретар Комисије, кога поставља Савет Комисије, на период од пет година. Радно место секретара Комисије систематизовано је изван образованих унутрашњих јединица, са овлашћењима и одговорностима у вези са вођењем и усклађивањем рада наведених служби.

Стручна служба обавља послове из надлежности Комисије у вези са контролом државне помоћи и послове међународне сарадње. Радна места у Стручној служби разврстана су у звања контролора, вишег аналитичара и аналитичара и других запослених лица у Стручној служби.

Пратећа служба обавља материјално-финансијске, правно-кадровске, административне и опште послове. Радна места у Пратећој служби разврстана су у звања државних службеника.

Слика 1 – Организациона структура

Почетком 2024. године у Комисији је било запослено 15 државних службеника, те је сходно томе, Комисија упутила захтев за прибављање сагласности Одбору за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања Народне скупштине, који је донео Одлуку, 21 број 112-1902/24-1 од 16. октобра 2024. године, о давању сагласности Комисији за заснивање радног односа са шест нових лица, односно попуњавање упражњених систематизованих радних места, а са истим се сагласило и Министарство финансија (Акт, број 001688935 2024 10520 003 000 113 002 од 27. јуна 2024. године), поводом измењеног Кадровског плана Комисије за 2024. годину број: 112-01-00048/2023-01/15 од 2. августа 2024. године.

У складу са средствима обезбеђеним Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС”, бр. 92/23 и 79/24), спровођењем јавног конкурса, попуњено је једно радно место за анализу државне помоћи, у звању вишег аналитичара, једно радно место за анализу и извештавање, у звању аналитичара, једно радно место за правне послове, у звању вишег саветника, једно радно место за опште послове и послове јавних набавки, у звању самосталног саветника и два радна места за административне и финансијске послове у звању сарадника.

Током 2024. године укупно је било ангажовано шест лица за рад ван радног односа, и то по основу уговора о обављању привремених и повремених послова и уговора о делу.

Табела 1- Приказ систематизованих радних места и запослених у Комисији у 2024. години

Ред. бр. Правилника	Назив радног места	Звање/ положај	систематизовано ²	запослени ³
1.	секретар Комисије	друга група	1	1
СТРУЧНА СЛУЖБА				
2.	радно место руководиоца одељења	контролор	1	1
3.	радно место за међународну сарадњу и пројекте у области контроле државне помоћи	саветник	1	1
4.	радно место за вођење регистра додељене државне помоћи, de minimis помоћи и других евиденција	сарадник	1	1
Група за нормативне послове и анализу државне помоћи				
5.	радно место руководиоца групе	контролор	1	1
6.	радно место за стручну подршку у нормативним пословима	контролор	2	0
7.	радно место за нормативне послове и анализу државне помоћи	виши аналитичар	3	3
8.	радно место за анализу и извештавање	аналитичар	2	1
Група за оцену усклађености државне помоћи и извештавање				
9.	радно место руководиоца групе	контролор	1	1
10.	радно место за оцену усклађености државне помоћи	контролор	1	1
11.	радно место за анализу државне помоћи	виши аналитичар	3	3
12.	радно место за извештавање	аналитичар	2	0
ПРАТЕЋА СЛУЖБА				
13.	радно место руководиоца одељења	виши саветник	1	1

² Број систематизованих радних места у складу са Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Комисији за контролу државне помоћи, број: 401-00-00039/2024-01/03 од 16. априла 2024. године

³ Број запослених у Комисији на дан 31. децембар 2024. године

Група за опште и правне послове

14.	радно место руководица групе	виши саветник	1	0
15.	радно место за правне послове	виши саветник	1	1
16.	радно место за опште послове и послове јавних набавки	самостални саветник	1	1

Група за материјално-финансијске и административне послове

17.	радно место руководица групе	виши саветник	1	1
18.	радно место за админ. и финансијске послове	сарадник	2	2
19.	радно место за админ. и оперативне послове	референт	1	0
УКУПНО			27	20

Службена лица овлашћена за вођење поступка контроле државне помоћи или за предузимање појединих радњи у поступку су контролори и виши аналитичари запослени у Стручној служби Комисије и то:

- Милица Којић;
- Милица Милорадовић;
- Никола Контић;
- Ирена Марковић;
- Јована Максић;
- Слободанка Марјановић;
- Ана Гемаљевић;
- Горана Јевђић;
- Вук Алексић, и
- Никола Здравковић.

За вођење поступка и предузимање радњи у управној ствари остваривања права на слободан приступ информацијама од јавног значаја, овлашћени су:

- Лука Милошевић, секретар Комисије;
- Јелена Штуловић Прекић, руководица Пратеће службе;

За лице за заштиту података о личности и лице које се стара о објављивању и ажурирању података садржаних у Информатору о раду Комисије одређен је Милош Ђокић, самостални саветник у Пратећој служби Комисије.

3. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ СРЕДСТВИМА КОМИСИЈЕ

Средства за рад Комисије за 2024. годину, у износу од 97.861.000,00 динара, обезбеђена су Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС”, бр. 92/23 и 79/24) у оквиру раздела 64, програм 2301 - Уређење, управљање и надзор финансијског и фискалног система, програмска активност 0017 - Контрола државне помоћи и функција 110 - Извршни и законодавни органи, финансијски и фискални послови. Финансијским планом Комисије за 2024. годину утврђени су планирани расходи и издаци. Комисија је пре израде Финансијског плана припремила план потребних средстава за приоритетне области финансирања који је садржао детаљну разраду програма и програмске активности за буџетску 2024. годину. Наведени план сачињен је са пројекцијама за наредне две године, према утврђеним средњорочним циљевима и приоритетима, а који је представљао основу за израду образложења Финансијског плана Комисије за 2024. годину, а све у складу са упутством за припрему буџета.

Током 2024. године Комисија није остварила сопствене приходе нити приходе од донација, страних улагања и слично, него се искључиво финансирала из једног извора финансирања, извора 01 - Приходи из буџета.

Финансијским планом Комисије за 2024. годину, на који је сагласност дао Одбор за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава Народне скупштине и који је усклађен са Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину, одобрена су средства Комисији (Табела 2.).

Табела 2 – Одобрен буџет Комисије за 2024. годину

Разде	Извор финансирања	Програм	Функција	Програмска тивност/Пројекат	Економска класификација	ОПНС	Одобрена средства Законом о буџету за 2024.г. /Средства одобрена Именама и допунама Закона о буџету за 2024.г.
64						Комисија за контролу државне помоћи	97.861.000,00/ 101.561.000,00
						Извори финансирања за раздео 64	
	01					Приходи из буџета	97.861.000,00/ 101.561.000,00
		2301				Уређење, управљање и надзор финансијског и фискалног система	97.861.000,00/ 101.561.000,00
			110			Извршни и законодавни органи, финансијски и фискални послови	97.861.000,00/ 101.561.000,00
				0017		Контрола државне помоћи	97.861.000,00/ 101.561.000,00
					411	Плате, додаци и накнаде запослених (зарале)	58.745.000,00/ 64.545.000,00
					412	Социјални доприноси на терет послодавца	8.899.000,00/ 9.899.000,00
					413	Накнаде у природи	200.000,00
					414	Социјална давања запосленима	450.000,00
					415	Накнаде трошкова за запослене	567.000,00 467.000,00
					416	Награде запосленима и остали посебни расходи	200.000,00
					421	Стални трошкови	11.350.000,00
					422	Трошкови путовања	2.000.000,00/ 1.000.000,00
					423	Услуге по уговору	8.000.000,00/ 6.500.000,00
					424	Специјализоване услуге	1.100.000,00
					425	Текуће поправке и одржавање	1.300.000,00/ 800.000,00
					426	Материјал	1.500.000,00
					482	Порези, обавезне таксе, казне, пенални камате	50.000,00
					512	Машине и опрема	2.500.000,00
					515	Нематеријална имовина	1.000.000,00

Законом о изменама и допунама Закона о буџету Републике Србије за 2024. годину, укупна средства Комисије увећана су у односу на одобрени лимит Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину и износила су 101.561.000,00 динара.

Недостајућа средстава Комисији су обезбеђења за исплату плата, додатака и накнада запослених (зарада) и припадајућих социјалних доприноса у укупном износу од 6.800.000,00 динара. Наведени износ обезбеђен је прерасподелом средстава утврђених Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину у корист апропријација 411 и 412, а на терет апропријације 422, 423 и 425 у износу од 3.000.000,00 динара, а износ од 3.800.000,00 динара је обезбеђен кроз додатна средстава. Такође, Комисији су умањена средства на апропријацији 415 у укупном износу од 100.000,00 динара.

С тим у вези, на Предлог измена Финансијског плана Комисије за 2024. годину, у складу са наведеним законом, надлежни одбор Народне скупштине дао је сагласност.

У складу са Законом и Статутом Комисије ефикасно су коришћени ресурси, који су опредељени за рад Комисије, првенствено за извршавање њених надлежности, управљањем на транспарентан и одговоран начин током претходне календарске године, као и употребом средстава Комисије у складу са законом.

Комисија, као директни корисник буџетских средстава, вођење пословних књига, приказивање и достављање финансијских извештаја врши у складу са Законом о буџетском систему, Уредбом о буџетском рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 125/03, 12/06 и 27/20), Правилником о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организације за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова („Службени гласник РС”, бр. 18/15, 104/18, 151/20, 8/21, 41/218, 130/21 и 17/22), као и прописом којим је регулисан стандардни класификациони оквир и Контни план за буџетски систем.

Комисија своје финансијско пословање обавља у оквиру консолидованог рачуна трезора, који се води код Управе за трезор. У складу са Правилником о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организације за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова, Годишњи финансијски извештај Комисије за 2024. годину сачињен је на прописаним обрасцима: Образац 1 - Биланс стања и Образац 5 - Извештај о извршењу буџета и достављен Управи за трезор у року који је прописан чланом 78. Закона о буџетском систему. Годишњи финансијски извештај Комисије за 2024. годину обухватао је и извештаје који су достављени у писаној форми, а за које нису прописани обрасци. Такође, Комисија је у складу са наведеним правилником у току 2024. године израдила периодичне финансијске извештаје и доставила их Управи за трезор.

Сви расходи Комисије настали су као резултат спровођења програма Уређење, управљање и надзор финансијског и фискалног система и правдају се његовим

извршењем – Табела 3. Извршење буџета Комисије за 2024. годину, за Програм - Уређење, управљање и надзор финансијског и фискалног система, Програмска активност - Контрола државне помоћи и извор финансирања 01.

У 2024. години Комисија је, у оквиру програма – Уређење, управљање и надзор финансијског и фискалног система из извора финансирања 01, утрошила средства у износу од 91.596.352,85 динара, односно 90% планираног буџета, што је детаљније приказано у Табели 3.

Табела 3 – Извршење буџета Комисије за 2024. годину⁴

Извор финансира	Програм	Програмска активност	Економска асификација	Опис	Измена Финансијск оглана за 2024.годину	Реализовано	% Реализације
01	2301	0017	411	Плате, додаци и накнаде запослених (зарале)	64.545.000,00	63.494.825,03	98%
			412	Социјални доприноси на терет послодавца	9.899.000,00	9.619.464,16	97%
			413	Накнаде у натури	200.000,00	119.000,00	60%
			414	Социјална давања запосленима	450.000,00	396.391,78	88%
			415	Накнаде трошкова за запослене	467.000,00	321.040,57	69%
			416	Награде запосленима и остали посебни расходи	200.000,00	185.363,78	93%
			421	Стални трошкови	11.350.000,00	9.978.982,91	88%
			422	Трошкови путовања	1.000.000,00	371.667,21	37%
			423	Услуге по уговору	6.500.000,00	4.729.810,72	73%
			424	Специјализоване услуге	1.100.000,00	292.300,00	27%
			425	Текуће поправке и одржавање	800.000,00	97.120,00	6%
			426	Материјал	1.500.000,00	544.520,69	36%
			482	Порези, обавезне таксе, казне, пенали и камате	50.000,00	0,00	0%
			512	Машине и опрема	2.500.000,00	768.350,00	31%
			515	Нематеријална имовина	1.000.000,00	677.514,00	68%
УКУПНО 01 Приходи из буџета					101.561.000,00	91.596.352,85	90%
УКУПНО ЗА ФУНКЦИЈУ 110:					101.561.000,00	91.596.352,85	90%

Плате, додаци и накнаде запослених (зарале) и социјални доприноси на терет послодавца сагласно Закону о контроли државне помоћи и Закону о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 63/06 – исправка, 115/06 – исправка, 101/07, 99/10, 108/13, 99/14, 95/18 и 14/22) извршени су у износу од 73.114.289,19 динара.

⁴ Проценти су заокружени на цео број

Накнаде у натури извршене су у износу од 119.000,00 динара, а односе се на поклон новчане честитке за Нову годину за децу запослених.

Социјална давања запосленима извршена су у укупном износу од 396.391,78 динара и односе се на исплату средстава за помоћ у медицинском лечењу запосленог или чланова његове уже породице, у складу са чланом 45. Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“, бр. 38/19, 55/20 и 44/23).

Накнаде трошкова за запослене извршене су у укупном износу од 321.040,57 динара, а односе се на исплату трошкова превоза за долазак на посао и одлазак са посла у градском, приградском и међуградском превозу до висине месечне претплатне карте, у складу са прописима којима је регулисана накнада трошкова и отпремнина државних службеника и намештеника, као и накнада и друга примања изабраних и постављених лица у државним органима.

Награде запосленима и остали посебни расходи извршени су у укупном износу од 185.363,78 динара и односе се на исплату јубиларне награде за једно запослено лице, које је испунило услове прописане одредбом члана 46. Посебног колективног уговора за државне органе.

Стални трошкови извршени су у укупном износу од 9.978.982,91 динара и односе се на исплату енергетских услуга у износу од 1.453.105,19 динара, комуналних услуга у износу од 1.810.914,86 динара, услуга комуникације у износу 276.704,39 динара, трошкова осигурања у износу од 244.793,00 динара, закупа имовине и опреме у износу од 6.193.465,47 динара.

Трошкови путовања извршени су у укупном износу од 371.667,21 динар, а односе се на трошкове смештаја, превоза, дневница и осталих трошкова на службеном путовању у земљи и иностранству.

Услуге по уговору – расходи на име услуга по уговору извршени су у укупном износу од 4.729.810,72 динара и односе се на: остале стручне услуге у износу од 3.728.182,80 динара (накнаде по уговору о привременим и повременим пословима и накнаде по уговору о делу), трошкове репрезентације у износу од 198.855,56 динара, остале услуге штампања у износу од 10.572,36 динара, услуге одржавања софтвера у износу од 241.200,00 динара, услуге образовања и усавршавања запослених у износу од 470.000,00 динара и остале опште услуге у износу од 81.000,00 динара.

Специјализоване услуге – расходи на име специјализованих услуга извршени су у износу од 292.300,00 динара, а односе се на здравствене прегледе запослених.

Текуће поправке и одржавање зграде и опреме извршени су у укупном износу од 97.120,00 динара, а односе се на трошкове текућих поправки и одржавања

опреме.

Материјал – расходи за набавку материјала извршени су у укупном износу од 544.520,69 динара. Наведени расходи се односе на набавку канцеларијског материјала у износу од 71.621,20 динара, набавку стручне литературе за потребе запослених у износу од 209.616,00 динара, набавку материјала за посебне намене у износу од 37.150,47 динара, набавку природне негазиране воде за потребе запослених у износу од 90.872,62 динара и набавку материјала за одржавање хигијене у износу од 135.260,40 динара.

Машине и опрема – издаци за набавку машина и опреме извршени су у укупном износу од 768.350,00 динара. Наведени издаци се односе на набавку рачунарске опреме (лаптоп рачунара) у износу од 593.226,00 динара и опреме за домаћинство у износу од 175.124,00 динара.

Нематеријална имовина – издаци за набавку нематеријалне имовине извршени су у укупном износу од 677.514,00 динара. Наведени издаци се односе на набавку серверског сертификата у износу од 60.000,00 динара, лиценци за антивирус програм у износу од 19.356,00 динара и лиценци за *Microsoft office* у износу од 598.158,00 динара.

Највећи део текућих расхода и издатака Комисије у 2024. години из извора финансирања 01 – приходи из буџета, не рачунајући лична примања запослених, односно плате, социјалне доприносе и друге накнаде по основу рада, односе се на закуп пословног простора.

Табела 4 – Приказ највећих расхода

Опис	Утрошена средства – извор фин. 01
Стални трошкови Закуп имовине и опреме (закуп пословног простора и административне опреме), енергетске услуге, комуналне услуге и остали стални трошкови	9.978.982,91
Услуге по уговору Стручне услуге, услуге образовања и усавршавања запослених, услуге одржавања софтвера, остале опште услуге....	4.729.810,72

У 2024. години Комисија је за набавку нефинансијске односно административне опреме и нематеријалне имовине утрошила средства у укупном износу од 1.445.864,00 динара.

Сви расходи и издаци у 2024. години били су утрошени сразмерно броју и потребама запослених за несметано обављање пословних задатака у Комисији, руководећи се начелима одговорног фискалног управљања, рационалности, функционалности и ефикасности.

У 2024. години у складу са усвојеним Финансијским планом за 2025. годину обезбеђена су средства из буџета Републике Србије за рад Комисије у 2025. години.

4. КОНТРОЛА ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

Комисија је оперативно независно тело које је надлежно да утврди постојање државне помоћи и оцени њену усклађеност.

Комисија утврђује постојање државне помоћи на основу четири елемента из дефиниције државне помоћи дате у члану 3. став 1. Закона о контроли државне помоћи којим је прописано да је државна помоћ сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику, којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, којом се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

За потребе оцењивања да ли мера (трансакција) коју спроводи надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима садржи државну помоћ, Комисија је донела Упутство о начину за оцењивање да ли трансакција садржи државну помоћ („Службени гласник РС“, број 34/23). Тачком 3. тог упутства прописано је да мера мора да обухвата следеће кумулативне елементе да би трансакција садржала државну помоћ: (1) постојање учесника на тржишту; (2) стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода (приписивост мере држави и њено финансирање јавним средствима); (3) стављање одређеног учесника на тржишту у повољнији положај у односу на конкуренте или давање предности производњи одређене робе и/или услуге (предност и селективност); (4) постојање опасности од нарушавања конкуренције на тржишту и утицаја на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Уколико наведени елементи нису кумулативно испуњени, таква додела јавних средстава неће представљати државну помоћ. Такође, трансакција не садржи државну помоћ ако се надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима понаша у складу са уобичајеним тржишним околностима у конкретној ситуацији, на начин како би се понашао типични учесник на тржишту у приватној својини, због чега мера није селективна и не долази до нарушавања конкуренције на тржишту.

У вези са наведеним, давалац државне помоћи има могућност да, у складу са чланом 28. Закона, ако није сигуран у постојање државне помоћи, пре доношења, усвајања или утврђивања основа за доделу потенцијалне помоћи, достави Комисији предлог акта којим се такав основ прописује. По достављању предлога акта, Комисија у року од осам дана од дана пријема, обавештава даваоца о потреби пријаве државне помоћи.

4.1. Оцена усклађености државне помоћи (одлуке Комисије)

Комисија оцењује усклађеност државне помоћи са правилима за доделу државне помоћи, кроз доношење решења, мишљења и обавештења. Наведени акти Комисије, обавезно садрже квалификацију степена усклађености (усклађена, неусклађена и делимично усклађена) и пратеће образложење. Државна помоћ која је оцењена као неусклађена сматра се недозвољеном државном помоћи.

4.1.1. Решења Комисије

На поступке пред Комисијом примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак осим ако Законом није другачије прописано. Странка у поступку пред Комисијом је давалац државне помоћи, односно подносилац пријаве. У поступку претходне контроле или накнадне контроле предузимају се потребне доказне радње у циљу потпуног и правилног утврђивања чињеничног стања, прибављају се подаци, исправе и ствари, врши непосредни увид (увиђај) и обавља вештачење, а сам поступак води овлашћено службено лице које се одређује за сваки поступак посебно.

Сходно члану 32. Закона, поступак претходне контроле покреће се пријавом државне помоћи, а ако се државна помоћ додељује одређеном учеснику на тржишту из више извора, путем различитих инструмената, а која има јединствен циљ и намену, подносилац пријаве је дужан да именује све даваоце и инструменте путем којих се државна помоћ додељује. Комисија доноси решење у року од 60 дана од дана пријема потпуне пријаве. Ако се утврди да странка није извршила допуну непотпуне пријаве по налогу Комисије, односно да акт не садржи правни основ за доделу државне помоћи или не испуњава услове из члана 3. став 1. Закона, пријава се одбацује решењем које доноси Савет Комисије.

Такође, сходно члану 36. Закона, ако на основу сопствених информација или иницијативе дође до општих сазнања да су на основу одређеног акта који није пропис додељена средства која се могу односити на државну помоћ, Комисија може закључком покренути претходни поступак, који се доставља даваоцу са налогом и роком да се на закључак изјасни и против кога није дозвољена посебна жалба, нити се може покренути управни спор. Ако основано претпостави да су средства додељена супротно одредбама Закона, Комисија наставља контролу у поступку накнадне контроле из члана 37. Закона о чему доноси посебан закључак. Ако на основу изјашњења утврди да не постоји основана претпоставка да је додељена државна помоћ неусклађена односно ненаменски коришћена, Комисија доноси решење које садржи оцену усклађености. Претходни поступак се обуставља ако Комисија утврди да се додељена средства не односе на државну помоћ, о чему Комисија доноси решење.

Сходно одредбама Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16, 95/18 - аутентично тумачење и 2/23 - УС), којим је прописано да се поступак обуставља ако нема услова да се води, Савет може донети решење којим се обуставља поступак. Такође, странка може одустати од пријаве или изменити пријаву потпуно или делимично до доношења коначне одлуке, а у случају када странка одустане у потпуности од пријаве, председник Комисије доноси решење којим се обуставља поступак. У току 2024. године није донето ниједно решење којим се обуставља поступак.

У току 2024. године, Комисија је донела шест решења којима се утврђује постојање и оцењује усклађеност државне помоћи са правилима за доделу државне помоћи. Од наведеног броја, пет решења је донето у поступку претходне контроле, а једно решење у претходном поступку у накнадној контроли.

Сва наведена решења доступна су на интернет страници Комисије.

Од случајева државних помоћи оцењених 2024. године, издвајају се:

- *Оцена усклађености државне помоћи коју је Министарство привреде доделило привредном друштву Continental Automotive Serbia doo Novi Sad*

Комисија за контролу државне помоћи покренула је претходни поступак у вези са доделом средстава Министарства привреде привредном друштву *Continental Automotive Serbia doo Novi Sad*, на основу Уговора о додели средстава подстицаја, закљученог између Министарства привреде и привредног друштва *Continental Automotive Serbia doo Novi Sad*. Средства се додељују ради реализације пројекта улагања који се односи на проширење погона за производњу аутомобилске електронике у Новом Саду. Државна помоћ је додељена путем субвенције, у укупном износу од 27.934.521,74 евра. Наведена државна помоћ оцењена је као усклађена у складу са Уредбом о условима и критеријумима усклађености регионалне државне помоћи („Службени гласник РС“, број 23/21) и Упутством за оцењивање усклађености регионалне државне помоћи („Службени гласник РС“, број 41/21).

- *Оцена усклађености државне помоћи коју је Министарство информисања и телекомуникација доделило за развој широкопојасне комуникационе инфраструктуре у руралним и неразвијеним подручјима Републике Србије за период 2024-2026. године*

На основу пријаве државне помоћи Министарства информисања и телекомуникација Комисија је у поступку претходне контроле оценила усклађеност услова за доделу јавних средстава за спровођење развоја широкопојасне комуникационе инфраструктуре у руралним и неразвијеним подручјима Републике Србије за период 2024-2026. године. Комисија је

оцењивала усклађеност предметне државне помоћи у односу на Уредбу о условима и критеријумима усклађености хоризонталне државне помоћи („Службени гласник РС“, број 62/21) и оценила је наведену шему као усклађену са правилима о додели државне помоћи.

Такође, Комисија је оцењивала постојање и усклађеност државне помоћи и у следећим случајевима:

- Министарство привреде привредном друштву Hemofarm akcionarsko društvo farmaceutsko-hemijska industrija Vršac,
- Министарство привреде привредном друштву Elixir Prahovo Industrija hemijskih proizvoda d.o.o. Prahovo,
- Град Нови Сад – Градска управа за културу - у складу са Нацртом јавног конкурса за суфинансирања пројеката у култури из области филмске уметности – производња домаћих играних и документарних филмова у 2024. години и
- Аутономна покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама - у складу са Нацртом конкурса за суфинансирања пројеката филмске уметности и осталог аудио-визуелног стваралаштва у АП Војводини у 2024. години,

4.1.2. Мишљења о усклађености прописа на основу члана 31. Закона

Предлагач, односно доносилац прописа, дужан је да нацрт односно предлог прописа и пријаву из члана 30. Закона достави Комисији ради утврђивања постојања и оцене усклађености са правилима о додели државне помоћи. Пропис се приликом доношења, односно утврђивања предлога може разматрати само уз мишљење Комисије које садржи оцену степена усклађености. Комисија даје мишљење о усклађености прописа који садржи услове или критеријуме за доделу државне помоћи са овим законом у року од 60 дана од дана пријема потпуне пријаве. С тим у вези, Савет Комисије је у току 2024. године донео три мишљења на предлоге прописа.

Наведена мишљења односе се на доделу државне помоћи за услуге од општег економског интереса (поштанске услуге), подстицање производње електричне енергије путем тржишних премија и на суфинансирање пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања. Сва мишљења доступна су на интернет презентацији Комисије.

- *Оцена државне помоћи која се додељује Јавном предузећу „Пошта Србије“, Београд*

Комисија је у овом случају оценила да накнада која се додељује из буџета Републике Србије Јавном предузећу „Пошта Србије“, Београд, као јавном поштанском оператору за обављање универзалне поштанске услуге, представља

усклађену државну помоћ у облику накнаде за обављање услуге од општег економског интереса у складу са Уредбом о условима и критеријумима усклађености државне помоћи у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса („Службени гласник РС“, бр. 99/21 и 48/23).

- *Оцена шеме државне помоћи која се додељује ради подстицање производње електричне енергије путем тржишних премија*

Министарство рударства и енергетике поднело је Комисији пријаву државне помоћи у вези са доделом подстицаја у виду тржишне премије произвођачима електричне енергије из обновљивих извора. Комисија је утврдила да Предлог уредбе о тржишној премији и фид-ин тарифи представља шему државне помоћи и оценила усклађеност исте са правилима о додели државне помоћи за производњу енергије из обновљивих извора прописаним у Уредби о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за заштиту животне средине и у сектору енергетике („Службени гласник РС“, број 99/21).

Оцена шеме државне помоћи која се додељује у складу са Предлогом правилника о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања

Министарство информисања и телекомуникација поднело је Комисији пријаву државне помоћи у вези са доделом државне помоћи за суфинансирање пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања. Комисија је утврдила да Предлог правилника о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања представља усклађену шему државне помоћи у области јавног информисања, у складу са Уредби о условима и критеријумима усклађености државне помоћи у области јавног информисања („Службени гласник РС“, бр. 9/22 и 32/23).

4.1.3. Обавештења о обавези усклађивања са Законом о контроли државне помоћи на основу члана 31. Закона

Ако је пропис донет, а нарочито ако су средства додељена на основу прописа без претходне оцене степена усклађености, Комисија, у складу са чланом 31. став 5. Закона, обавештава доносиоца, односно предлагача прописа о обавези усклађивања са овим законом. То обавештење, са предлогом о начину усклађивања и неопходним мерама из овог закона, доставља се Влади ради информисања. У току 2024. године, није донето ниједно обавештење о обавези усклађивања са Законом о контроли државне помоћи.

4.2. Потреба пријаве државне помоћи у смислу члана 28. Закона

Давалац државне помоћи може пре доношења, усвајања или утврђивања основа за доделу потенцијалне помоћи, доставити Комисији предлог акта којим се такав

основ прописује. У складу са чланом 28. Закона, по достављању предлога акта, Комисија у року од осам дана од дана пријема, обавештава даваоца о потреби пријаве државне помоћи. Ако предложени акт представља основ за доделу државне помоћи, обавештење обавезно садржи и врсту државне помоћи коју давалац мора да пријави. У току 2024. године, донето је укупно 34 обавештења о потреби пријаве државне помоћи, од којих су већина била обавештења да није потребно доставити пријаву државне помоћи, из разлога што мере предвиђене достављеним актима нису испуњавале критеријуме постојања државне помоћи (селективност, постојање учесника на тржишту, економска предност, итд.).

4.3. Судска контрола

У току 2024. године против решења Комисије није поднета ниједна тужба Управном суду, а у току је и даље поступак пред Управним судом у Београду, који је Привредно друштво **TECHNIC DEVELOPMENT doo Vranje - U LIKVIDACIJI** покренуло тужбом против Решења Комисије за контролу државне помоћи. Овим Решењем утврђено је да је државна помоћ додељена наведеном привредном друштву неусклађена и наложен је њен повраћај.

4.4. Упити

Комисија је путем електронске поште комуницирала са даваоцима државне помоћи и другим заинтересованим лицима и давала одговоре на њихове упите, односно одговорила је на 14 упита у току 2024. године.

Такође, Комисија је давала одговоре на достављене упите у вези са захтевима за давање ближих појашњења о томе да ли додела средстава у одређеним областима (пољопривреда, спорт, верске заједнице, удружење грађана и др.) подлеже контроли државне помоћи у складу са Законом, као и то да ли се одређена давања и погодности која се додељују одређеним корисницима односе на доделу државне помоћи.

4.5. Статистички приказ рада Комисије

Савет Комисије је у току 2024. године одржао 33 седнице, на којима је донето девет аката којима је утврђено постојање и оцењена усклађеност државне помоћи са правилима за доделу државне помоћи. Поред наведених аката, поступајући по члану 28. Закона, поднетим иницијативама, достављеним упитима електронским путем, као и захтевима за приступ информацијама од јавног значаја донето је још 40 аката. Највећи број решења којим се утврђује постојање и оцењује усклађеност државне помоћи односи се на средства које је доделило Министарство привреде (три). Мишљења о усклађености прописа односе се на предлоге прописа Министарства информисања и телекомуникација (два) и Министарства рударства и енергетике (једно), док Обавештења о

усклађености прописа/обавези и начину усклађивања са Законом о контроли државне помоћи нису донета.

Табела 5 – Одлуке Комисије

Решења о утврђивању постојања и оцени усклађености државне помоћи	6
Мишљења о усклађености прописа	3
Обавештења о усклађености прописа/обавези и начину усклађивања са Законом о контроли државне помоћи	0
Обавештења о потреби пријаве државне помоћи	34
Решења којима се обуставља поступак	0
Обавештења о достављеним упитима електронским путем	14
Закључак за допуну документације	4
Решење или други акт у вези са поступањем по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја	2
Укупно	63

5. ГОДИШЊЕ ИЗВЕШТАВАЊЕ

Комисија годишње извештавање спроводи у складу са Законом, прикупљајући податке од давалаца државне помоћи.

У 2024. години, Комисија је прикупила податке о додељеној државној помоћи у току 2023. године, као и податке о додељеној *de minimis* помоћи у 2024. години.

Ради објективности и свеобухватности годишњег извештаја Комисија прихвата и податке који се доставе након прописаног рока из ког разлога Годишњи извештај о додељеној државној помоћи у току 2023. године, није донет, а самим тим није ни био поднет Влади на усвајање како је предвиђено чланом 50. Закона.

Према члану 48. Закона, Комисија води регистар *de minimis* помоћи и прикупља потребне податке за његово ажурирање, док члан 51. Закона предвиђа израду годишњег извештаја о шемама државне помоћи, који се Влади доставља у првом кварталу текуће године за претходну годину.

5.1. Годишњи извештај о додељеној државној помоћи

Чланом 73. став 5. ССП-а, Република Србија је ради обезбеђивања транспарентности у области државне помоћи, преузела обавезу да надлежним институцијама Европске уније редовно доставља годишњи извештај о додељеној државној помоћи, следећи методологију и приказ који је садржан у прегледу државне помоћи Европске уније.

У складу са Законом, Комисија сачињава годишњи извештај о додељеној државној помоћи у претходној години најкасније до трећег квартала текуће године на основу података прикупљених од давалаца државне помоћи и доставља га Влади на усвајање. Рок за достављање података је најкасније до 15. јуна текуће за претходну годину.

Извештај представља аналитички преглед додељене државне помоћи у одређеној години, с тим да се, ради свеобухватности прегледа и праћења кретања, приказују и упоредни подаци за претходне две године. Извештај садржи податке о подстицању индустрије и услуга (сектор индустрије и услуга), као и податке о помоћи додељеној за подстицање пољопривредне производње (сектор пољопривреде) која је приказана само у укупном износу с обзиром на то да се одредбе Закона не односе на помоћ (подстицаје) у пољопривреди и рибарству.

У току 2024. године за израду извештаја за 2023. прикупљени су следећи

подаци: од укупног броја јединица локалне самоуправе (174), 122 јединице су доставиле обрасце прописане Правилником о облику и садржини годишњег извештаја о додељеној државној помоћи. Од 122 јединице локалне самоуправе 72 јединице локалне самоуправе је имало доделу државне помоћи у току 2023. године, док је 50 јединица локалне самоуправе доставило празне табеле. Преостале 52 јединице локалне самоуправе нису доставиле тражене обрасце. Такође, достављени су подаци и за 25 покрајинских органа и управа, као и за 30 државних органа и органа државне управе.

Сама обрада података укључивала је обраду достављених податка од 72 јединице локалне самоуправе и четири покрајинска органа и управа, као и од 22 државна органа и органа државне управе, који су препознати као даваоци државне помоћи

Годишњи извештај обухвата податке о додељеној државној помоћи у одређеној години, али не и податке о давањима која у смислу члана 3. став 1. Закона не представљају државну помоћ (*de minimis*, опште мере и др.). Приказ *de minimis* помоћи и правног основа по којем су даваоци доделили ову помоћ се исказује засебно и независно од укупних износа државне помоћи.

5.2. Преглед додељене *de minimis* помоћи

Закон дефинише помоћ мале вредности (*de minimis* помоћ) као помоћ која нема значајан утицај на нарушавање конкуренције на тржишту и на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније. *De minimis* помоћ се не пријављује Комисији, имајући у виду да не представља државну помоћ, већ одлуку о оправданости доделе доноси давалац *de minimis* помоћи, који обавештава Комисију о додељеној *de minimis* помоћи.

De minimis помоћ прати се одвојено од државне помоћи и не приказује се у укупном износу додељене државне помоћи.

Поред наведеног, Комисија је, у складу са чланом 48. Закона, у току 2024. године прикупљала податке ради вођења регистра *de minimis* помоћи који садржи податке о даваоцу, кориснику, правном основу за доделу помоћи, инструменту и износу помоћи. Давалац државне помоћи је дужан да води евиденцију о додељеној помоћи и да достави Комисији податке неопходне за вођење наведеног регистра.

5.3. Годишњи извештај о попису шема државне помоћи

Годишњи извештај о попису шема државне помоћи садржи попис свих прописа, који су на снази у тој години, а који представљају основ за доделу државне помоћи. Извештај се доставља Влади у првом кварталу текуће године за

претходну годину и садржи листу прописа са оценом усклађености и препорукама Комисије за усклађивање са прописима о контроли државне помоћи.

Савет Комисије је на 212. седници одржаној 9. фебруара 2024. године, усвојио Годишњи извештај о попису шема за 2023. годину, који садржи листу од 59 пописаних шема државне помоћи из надлежности државних органа, од којих су седам оцењене као неусклађене:

- 1) **Закон о порезу на доходак грађана** ("Службени гласник РС", бр. 24/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 - исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 - УС, 93/12, 114/12 - УС, 47/13, 48/13 - исправка, 108/13, 57/14, 68/14 - др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21, 138/22 и 144/22) - чл. 21в, 21г, 21д и 21ђ, Правилник о начину и поступку остваривања пореске олакшице за запошљавање приправника и лица млађих од 30 година ("Службени гласник РС", бр. 72/06 и 118/13 - др. правилник), Правилник о обрасцу захтева за повраћај плаћених пореза и доприноса по основу олакшица за запошљавање ("Службени гласник РС", број 3/20) и Правилник о начину и поступку остваривања пореске олакшице за запошљавање лица са инвалидитетом ("Службени гласник РС", бр. 72/06 и 118/13 - др. правилник) (Министарство финансија),
- 2) **Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање** ("Службени гласник РС", бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14 - др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20 и 44/21, 118/21 и 138/22) - чл. 45, 45б, 45в и 45г (Министарство финансија),
- 3) **Закон о слободним зонама** ("Службени гласник РС", број 62/06) - чл. 19. и 29. став 3. (Министарство финансија),
- 4) **Закон о порезу на добит правних лица** ("Службени гласник РС", бр. 25/01, 80/02 - др. закон, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 - др. закон, 142/14, 91/15 - др. пропис, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20 и 118/21) - чл. 25а став 3, 30а, 46, 50а и 50ј (Министарство финансија),
- 5) **Закон о јавном дугу** („Службени гласник РС“ бр. 61/05, 107/09, 78/11, 68/15, 95/18, 91/19 и 149/20) - чл. 16. и 18. (Министарство финансија),
- 6) **Уредбу о висини и условима за доделу подстицајних средстава** ("Службени гласник РС", бр. 88/09, 67/10, 101/10, 86/11, 35/12, 48/12, 41/13, 81/14, 30/15, 44/16, 43/17, 45/18, 20/19, 49/20, 51/21 и 21/22) (Министарство заштите животне средине),
- 7) **Закон о пореском поступку и пореској администрацији** ("Службени гласник РС", бр. 80/02, 84/02 - испр., 23/03 - испр., 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - др.

закон, 62/06 - др. закон, 63/06 - испр. др. закона, 61/07, 20/09, 72/09 - др. закон, 53/10, 101/11, 2/12 - испр., 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15 - аутентично тумачење, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/19, 144/20, 96/21 и 138/22) – члан 73. (Министарство финансија).

Што се тиче неусклађених и делимично усклађених шема државне помоћи, у складу са обавештењем Комисије, Министарство финансија, у чијој је надлежности Закон о пореском поступку и пореској администрацији је, 28. новембра 2024. године извршило измене овог закона у складу са препорукама Комисије за контролу државне помоћи и тим изменама извршило усклађивање ове шеме, док су остале у поступку усклађивања.

6. НОРМАТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Закон о контроли државне помоћи предвиђа доношење подзаконских аката којима Влада ближе уређује услове и критеријуме усклађености државне помоћи и *de minimis* помоћи, са правилима за доделу, правилима кумулације као и садржину и облик пријаве државне помоћи. Комисија припрема прописе и предлаже их Влади на усвајање, преко Министарства финансија. Поред тога, Комисија и самостално доноси подзаконска акта за спровођење Закона, којима се ближе уређује оцењивање усклађености државне помоћи, понашање типичног учесника на тржишту у приватној својини, облик и садржина иницијативе за покретање поступка накнадне контроле, облик и садржина годишњег извештаја о додељеној државној помоћи и годишњег извештаја о попису шема и др. Приликом израде сваког акта Комисија спроводи јавне консултације тако што на интернет страници објави нацрте уредаба, правилника и упутстава са позивом стручне јавности и свих заинтересованих грађана да доставе коментаре, предлоге и сугестије, а ради изналагања бољих решења и ефикасније примене правила о контроли државне помоћи.

Од доношења Закона 2020. године, до данас, пренето је у национално законодавство неколико хиљада страна релевантног европског законодавства који се односи на: појам државне помоћи, правила за доделу државне помоћи у облику гаранција и осигурање краткорочних извозних кредита, регионалну и хоризонталну државну помоћ (истраживање, развој и иновације, МСП, запошљавање, усавршавање, широкопојасне мреже, ризични капитал итд.), државну помоћ за заштиту животне средине и у сектору енергетике, сектор транспорта (железнички и ваздушни саобраћај), културу, јавно информисање, услуге од општег економског интереса (SGEI), санацију и реструктурирање, помоћ мале вредности (*de minimis*), заштиту података у поступку контроле државне помоћи и др.

Њиховим доношењем хармонизован је велики део домаћег законодавства са европским правним тековинама у области контроле државне помоћи, чиме се испуњавају обавезе Републике Србије које следе из члана 73. ССП-а, али и мерила која су неопходна да Република Србија испуни ради отварања преговарачког Поглавља 8 – Политика конкуренције. Овакве активности за циљ имају убрзавање поступка приступања Републике Србије Европској унији, што је и афирмативно констатовано у Годишњем извештају Европске комисије (ЕК) о напретку РС.

Имајући у виду да се прописи ЕУ у области државне помоћи константно мењају и допуњују, у току 2024. године Комисија је реализовала следеће активности у вези са даљом хармонизацијом прописа:

6.1. Усвојена подзаконска акта

- *Правилник о начину на који се врши изостављање заштићених података у актима Комисије за контролу државне помоћи („Службени гласник РС”, број 87/24)*

Овим правилником ближе је уређен начин на који се врши изостављање заштићених података у актима Комисије, који се објављују на интернет страници Комисије, када достављени подаци имају својство пословне тајне или поверљивог податка, а све у складу са правним тековинама ЕУ. Правилником је преузета релевантна садржина ЕУ прописа којима је регулисана ова област, и то: Commission communication C (2003) 4582 of 1 December 2003 on professional secrecy in State aid decisions (2003/C 297/03) и Commission regulation (EU) No 372/2014 of 9 April 2014 amending Regulation (EC) No 794/2004 as regards the calculation of certain time limits, the handling of complaints, and the identification and protection of confidential information.

6.2. Усвојени нацрти подзаконских аката

У складу са променама које су настале на нивоу европског законодавства Комисија је усвојила нацрте следећих уредби, које су, у међувремену донете и од стране Владе Републике Србије⁵:

- *Нацрт уредбе о условима и критеријумима усклађености регионалне државне помоћи*

Овом уредбом ближе се уређују услови и критеријуми усклађености државне помоћи (за улагање и за смањење текућих трошкова учесника на тржишту) за унапређење економског развоја подручја у Републици Србији са изузетно ниским животним стандардом или са високом стопом незапослености, унапређење развоја одређених привредних делатности или одређених привредних подручја у Републици Србији (регионална државна помоћ). Овим нацртом уредбе преузети су релевантни делови измењене GBER Уредбе ЕК (Commission Regulation (EU) 2023/1315 of 23 June 2023 amending Regulation (EU) No 651/2014 declaring certain categories of aid compatible with the internal market in application of Articles 107 and 108 of the Treaty and Regulation (EU) 2022/2473 declaring certain categories of aid to undertakings active in the production, processing and marketing of fishery and aquaculture products compatible with the internal market in application of Articles 107 and 108 of the Treaty (Text with EEA relevance) (GBER

⁵ На основу наведених нацрта уредби Влада Републике Србије је, на седници одржаној 27. фебруара 2025. године, донела: Уредбу о условима и критеријумима усклађености регионалне државне помоћи (“Службени гласник РС”, број 17/25), Уредбу о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи) (“Службени гласник РС”, број 17/25) и Уредбу о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћу) за обављање услуге од општег економског интереса (“Службени гласник РС”, број 17/25). Уредбе су објављене у “Службеном гласнику Републике Србије”, број 17/25, дана 28. фебруара 2025. године и ступиле су на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику.

- General Block Exemption Regulation)), као и Смерница ЕК о регионалној државној помоћи (Communication from the Commission Guidelines on regional State aid (2021/C 153/01)).

- *Нацрт уредбе о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (de minimis помоћи)*

Овом уредбом се ближе прописује и уређује помоћ мале вредности (*de minimis* помоћ) која нема значајан утицај на нарушавање конкуренције на тржишту и на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније. Нацрт уредбе је у потпуности усклађен са уредбом ЕК (Commission Regulation (EU) No 2023/2831 of 13 December 2023 on the application of Articles 107 and 108 of the Treaty on the Functioning of the European Union to *de minimis* aid).

- *Нацрт уредбе о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (de minimis помоћи) за обављање услуге од општег економског интереса*

Овом уредбом ближе се уређују правила и услови за доделу помоћи мале вредности за обављање услуге од општег економског интереса, одређује горња граница износа помоћи, кумулација, као и обавезе давалаца и корисника помоћи. *De minimis* помоћ за обављање услуге од општег економског интереса је помоћ која нема значајан утицај на нарушавање конкуренције на тржишту и на трговину између Републике Србије и земаља чланица ЕУ. Нацрт уредбе је у потпуности усклађен са уредбом ЕК (Commission Regulation (EU) 2023/2832 on the application of Articles 107 and 108 of the Treaty on the Functioning of the European Union to *de minimis* aid granted to undertakings providing services of general economic interest).

6.3. Припремљени нацрти подзаконских аката

- *Нацрт уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за развој широкопојасне мреже*

Овим актом се ближе уређује начин за оцењивање усклађености државне помоћи за развој широкопојасне инфраструктуре са правилима о додели државне помоћи док се у погледу усклађивања са европском правном тековином, овом уредбом, преузима део садржине GBER Уредбе ЕК и Саопштења Комисије – Смерница за примену правила о државној помоћи у односу на брзи развој широкопојасне мреже (Commission Regulation (EU) 2023/1315 of 23 June 2023 amending Regulation (EU) No 651/2014 declaring certain categories of aid compatible with the internal market in application of Articles 107 and 108 of the Treaty and Regulation (EU) 2022/2473 declaring certain categories of aid to undertakings active in the production, processing and marketing of fishery and aquaculture products compatible with the internal market in application of Articles 107 and 108 of the Treaty (Text with

EEA relevance)(OJ L 167, 30.6.2023) (GBER) и Communication from The Commission Guidelines on State aid for broadband networks 2023/C 36/01 (OJ C 36, 31.1.2023).

-Нацрт упутства за оцењивање усклађености регионалне државне помоћи

Овим актом врши се усклађивање са новим смерницама ЕК за регионалну помоћ и исти ће бити донет у складу са Уредбом о условима и критеријумима усклађености регионалне државне помоћи.

6.4. Нацрти подзаконских аката чија припрема је у току

У складу са правним тековинама ЕУ, најновијим изменама у GBER-у као и одговарајућим смерницама ЕК, у току 2024. године Комисија је започела са израдом следећих подзаконских аката:

- Нацрт уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи која се додељује банкама у тешкоћама

Овим актом се преузима садржина обавештења Европске комисије у вези са државном помоћи учесницима на тржишту који послују у финансијском сектору: Communication from the Commission - The recapitalization of financial institutions in the current financial crisis: limitation of aid to the minimum necessary and safeguards against undue distortions of competition (2009/C 10/2) (Recapitalization Communication); Communication from the Commission on the treatment of impaired assets in the Community banking sector (2009/C 72/1) (Impaired Assets Communication); Commission communication on the return to viability and the assessment of restructuring measures in the financial sector in the current crisis under the State aid rules (2009/C 195/9) (Restructuring Communication); Communication from the Commission on the application, from 1 January 2011, of State aid rules to support measures in favor of banks in the context of the financial crisis (2010/C 329/7) (First Prolongation Communication); Communication from the Commission on the application, from 1 January 2012, of State aid rules to support measures in favor of banks in the context of the financial crisis (2011/C 356/7) (Second Prolongation Communication) and Communication from the Commission on the application, from 1 August 2013 of State aid rules to support measures in favor of banks in the context of the financial crisis (2013/C 216/1) (2013 Banking Communication).

- Нацрт уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за финансирање ризичних улагања

Овим актом се преузима део садржине GBER Уредбе ЕК и садржина Обавештења Европске комисије – Смерница за државну помоћ за подстицање

финансирања ризичних улагања (Communication from the Commission - Guidelines on State aid to promote risk finance investments (2021/C 508/01)).

- *Нацрт уредбе о условима и критеријумима усклађености хоризонталне државне помоћи*

Овим актом се преузима релевантна садржина GBER Уредбе ЕК у делу који се тиче државне помоћи за мала и средња предузећа, истраживање, развој и иновације, запошљавање, усавршавање и др.

- *Нацрт уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за заштиту животне средине и у сектору енергетике*

Овим актом се преузима релевантна садржина GBER Уредбе ЕК и Смерница ЕК о државној помоћи за климу, заштиту животне средине и енергетику 2022 (Communication from the Commission – Guidelines on State aid for climate, environmental protection and energy 2022 (2022/C 80/1)).

- *Нацрт упутства за оцењивање усклађености државне помоћи за истраживање, развој и иновације*

Овим упутством преузима се садржина Смерница ЕК о државној помоћи за истраживање, развој и иновације (*Communication from the Commission Framework for State aid for research and development and innovation 2022/C 414/01 (OJ C 414, 28.10.2022)*).

Сви донети подзаконски акти су преведени и прослеђени ЕК, која је доставила своје коментаре. Достављени коментари ЕК нису суштински, у смислу да одређена правила нису пренета или да су на погрешан начин пренета, већ се већински односе на технику и стил писања. У току 2024. године Комисија је доставила ЕК изјашњење на њене коментаре.

Измене постојећих и доношење нових аката ЕУ очекује се и током 2025. године, пре свега у сектору саобраћаја, те Комисија планира да и у наредном периоду велики део своје активности посвети изради нових и измени постојећих подзаконских аката.

7. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА И САРАДЊА СА ДРУГИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

7.1. Извештај Европске комисије о напретку Републике Србије

Обавезе Републике Србије у погледу државне помоћи проистичу из одредаба члана 73. Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП), док се у оквиру преговора за приступање Републике Србије Европској унији, област државне помоћи представља као део Поглавља 8 – Политика конкуренције, у оквиру Кластера 2 – Унутрашње тржиште.

Последњи Извештај ЕК о напретку Републике Србије је објављен 30. октобра 2024. године под називом „Радни документ Комисије, Република Србија, Извештај за 2024. годину који прати Саопштење Комисије упућено Европском парламенту, Савету, Европском економском и социјалном комитету и Комитету региона, Саопштење о политици проширења ЕУ за 2024. годину“ (у даљем тексту: Извештај ЕК).

У делу Извештаја ЕК који се тиче области државне помоћи је наведено да у 2025. години Србија треба нарочито да: (1) усклади постојеће фискалне шеме државне помоћи са обавезама из ССП-а и правним тековинама ЕУ; (2) обезбеди системско поштовање обавезе пријаве државне помоћи, као и правила да се државна помоћ не може доделити пре одлуке Комисије о поднетој пријави државне помоћи; (3) резултатима покаже доследну примену Закона о контроли државне помоћи; (4) заврши попис шема државне помоћи и изради акциони план за усклађивање постојећих шема државне помоћи које су идентификоване као неусклађене са правилима о државној помоћи.

Када је реч о оцени правног оквира за државну помоћ, ЕК је навела да је Закон о контроли државне помоћи углавном усклађен са правним тековинама ЕУ и релевантним одредбама из ССП, али да треба наставити са даљим усклађивањем подзаконских аката. С тим у вези, Комисија и у 2025. години наставља са процесом хармонизације и у плану је да се потпуна хармонизација прописа из области контроле државне помоћи заврши до краја 2026. године.

У вези са пописом шема државне помоћи, који је Комисија припремила и доставила ЕК, истакнуто је да још увек нису разматрани коментари које је ЕК доставила, да Влада РС треба да усвоји акциони план са јасним временским распоредом за усклађивање шема за које је утврђено да су неусклађене, као и да је неопходно извршити усклађивање са правним тековинама ЕУ неусклађених шема, нарочито фискалне шеме државне помоћи. С тим у вези, у току је израда коначног пописа шема у складу са коментарима ЕК, а доношење акционог плана и усклађивање неусклађених шема државне помоћи биће извршено у складу са роковима постављеним у Реформској агенди РС до краја 2027. године.

Такође је закључено да је неопходна израда мапе регионалне помоћи. С тим у вези, Комисија је у складу са надлежношћу, у току 2024. године припремила и усвојила нацрт нове Уредбе о условима и критеријумима усклађености регионалне државне помоћи⁶, у оквиру које се прописује појам мапе регионалне државне помоћи, начин одређивања категорија подручја и максималних интензитета регионалне државне помоћи у односу на подручја утврђена мапом, и упутила нацрт Влади Републике Србије на усвајање. Ове одредбе ће представљати оквир за израду мапе регионалне државне помоћи, чија израда је у надлежности Владе Републике Србије.

Када је реч о институционалном оквиру у области државне помоћи, ЕК је истакла да Комисија за контролу државне помоћи ради као формалноправно независно тело, али и да треба да докаже своју оперативну независност транспарентним резултатима који показују доследну и правилну примену прописа, што Комисија и чини, нарочито узимајући у обзир велики број негативних одлука које је донела у протеклих пет година њеног мандата. Што се тиче кадровских капацитета Комисије, закључак ЕК је да треба наставити са даљим јачањем, са чиме је Комисија сагласна и настоји да континуирано спроводи активности на унапређењу унутрашње организације и систематизације ради јачања кадровских капацитета.

Поред наведеног, ЕК је истакла да би Влада РС требала благовремено да усвоји годишње извештаје о додељеној државној помоћи, које припрема Комисија, као и да је потребно наставити са активностима јачања свести даваоца државне и *de minimis* помоћи, јер постоји системски недостатак свести о правилима за доделу државне помоћи. Констатује се и да дигитална платформа (регистар државне и *de minimis* помоћи) која ће представљати базу података за потребе праћења државне помоћи и усклађености, у смислу кумулације помоћи, још увек није завршена. С тим у вези, Комисија је успоставила сарадњу са Канцеларијом за информационе технологије и електронску управу, ради пружања подршке и учешћа у изради и успостављању регистра додељене државне и *de minimis* помоћи, што ће омогућити да регистар функционише ефикасно, да се процес пријављивања и евиденција додељене државне помоћи одвија у складу са законом и да су подаци о додељеној помоћи лако доступни, транспарентни и сигурни.

⁶ На основу наведеног нацрта уредбе Влада Републике Србије је, на седници одржаној 27. фебруара 2025. године, донела: Уредбу о условима и критеријумима усклађености регионалне државне помоћи ("Службени гласник РС", број 17/25).

7.2. Пројектне активности

Комисија за контролу државне помоћи наставља да добија подршку од пројеката финансираних од стране Европске уније. Овај вид подршке доприноси испуњавању обавеза Републике Србије које проистичу, пре свега, из ССП-а, а уједно и ради испуњавања мерила за отварање Поглавља 8 - Политика конкуренције (унутар Кластера 2 - Унутрашње тржиште).

Комисија за контролу државне помоћи је у 2024. години наставила да буде корисник пројекта „ЕУ подршка развоју унутрашњег тржишта Србије“ и постала корисник пројекта „PLAC IV“.

- ЕУ подршка развоју унутрашњег тржишта Србије – IPA 2021

Комисија је 27. и 28. маја 2024. године у сарадњи са пројектом „ЕУ подршка развоју унутрашњег тржишта Србије“ одржала „Конференцију о државној помоћи: ка европским интеграцијама“ у хотелу „Метропол Палас“ у Београду. Конференција је одржана ради даљег подизања свести о контроли државне помоћи. Одржано је више панела и округлих столова на којима се на тему државне помоћи разговарало са аспекта давалаца, корисника и органа надлежних за контролу државне помоћи. На конференцији су учествовали представници тела за контролу државне помоћи Србије, Шпаније, Црне Горе, Босне и Херцеговине, Северне Македоније и Албаније. Такође, на панелима су учествовали и представници Европске комисије, Државне ревизорске институције, Министарства привреде, Развојне агенције Србије, Привредне коморе Србије, Савета страних инвеститора, Сталне конференције градова и општина и други.

Од 23. до 27. септембра 2024. године у Комисији за контролу државне помоћи одржана је експертска мисија која је обухватала 3 теме: комуникацију, подизање свести и ex post евалуацију државне помоћи. Након одржане експертске мисије, Комисији су достављене стратегије за њихову потенцијалну имплементацију.

Даље, у 2024. години Комисија је од пројекта затражила подршку процене стања усклађености и потенцијалне потребе за додатним усклађивањем у банкарском сектору за активност „Хармонизација са правним тековинама Европске уније у банкарском сектору“ „Harmonisation with EU acquis- Banking sector“.

- Правна подршка преговорима - PLAC IV

Пројекат PLAC IV, који је финансиран од стране Европске уније, је започет у 2024. години и пружа правну подршку Републици Србији ради даље хармонизације и усклађености националног законодавства са правним тековинама Европске уније (EU acquis). Комисија за контролу државне помоћи

је један од корисника овог пројекта. Прва активност уз подршку овог пројекта је припрема Водича за спровођење секторске анализе у области државне помоћи. Осим Водича, активност обухвата и тренинг на којем ће Водич да буде представљен. Ова активност ће бити настављена и финализована у 2025. години. Предлог за подршку за остале активности за 2025. годину благовремено су достављене представницима пројекта.

7.3. Сарадња са другим органима и организацијама

У циљу испуњења законске обавезе успостављања Регистра државне помоћи и *de minimis* помоћи, Комисија је остварила сарадњу са Канцеларијом за информационе технологије и електронску управу. Успостављање Регистра државне и *de minimis* помоћи омогућиће спровођење законом прописане надлежности. На овај начин успоставиће се јединствена електронска евиденција државне и *de minimis* помоћи у складу са позитивним прописима, интерним процедурама, добрим пословним обичајима, поштујући правила и принципе струке, пословне етике и уз обезбеђење највиших стандарда.

Сарадња Комисије са Канцеларијом за информационе технологије и електронску управу, има кључну улогу у успостављању регистра додељене државне и *de minimis* помоћи и омогућиће да регистар државне помоћи функционише ефикасно, да се процес пријављивања и евиденција додељене државне помоћи одвија у складу са законодавством и да су подаци о додељеној помоћи лако доступни, транспарентни и сигурни. Канцеларија за информационе технологије и електронску управу је задужена за имплементацију и одржавање информатичких система, као и за техничку подршку Комисији за контролу државне помоћи, док ће Комисија директно од даваоца прибављати све неопходне податке. Поред основних података, регистар садржи и податке о врсти државне помоћи, инструментима, трајању, секторима, циљевима, као и податак о планираним средствима.

Такође, Комисија је остварила сарадњу са међународном адвокатском канцеларијом „Kinstellar“ када је прихватила позив да учествује на конференцији под називом „Право конкуренције у централној и источној Европи: Перспективе из различитих сектора“, која је одржана у хотелу „Хилтон“ у Београду 15. новембра 2024. године. Комисија је учествовала у оквиру панел дискусије под називом „Осигурати фер конкуренцију: државна помоћ и стране субвенције“ приликом чега су представљене надлежности Комисије и преузете обавезе из међународних споразума.

7.4. Информације од јавног значаја

Комисији је током 2024. године поднето два захтева за приступ информацијама од јавног значаја, од чега је један захтев поднет од стране јавног гласила, а једно од физичког лица. У складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС” бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21), Одлуком председника Комисије, број: 119-01-00027/2021-01 од 24. децембра 2021. године и Одлуком председника Комисије, број: 119-01-00027/2021-01/2 од 4. марта 2022. године, овлашћена лица су у 2024. години поступила по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја, на тај начин што су омогућила тражиоцима приступ информацијама које су настале у раду или у вези са њеним радом.

У 2024. години Комисија није наплаћивала накнаде за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја.

Дана 24. јануара 2024. године Поверенику за информације од јавног значаја и заштиту података о личности достављен је годишњи извештај за 2023. годину о радњама које је Комисија предузела у циљу примене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Комисија је, такође, поступајући по Упутству за израду и објављивање информатора о раду органа јавне власти („Службени гласник РС”, број 10/22), као орган јавне власти, редовно вршила проверу тачности и потпуности података објављених у Информатору о раду и ажурирала Информатор о раду уношењем одговарајућих промена у информационом систему Повереника.

7.5. Родна равноправност

Комисија је успешно спровела план управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности за 2024. годину. Усвојен план имао је за циљ да обезбеди једнаке могућности за све запослене и спречи дискриминацију по основу рода у процесима запошљавања и рада.

С обзиром да је Комисија орган јавне власти који има мање од 50 запослених и радно ангажованих лица, није у обавези да из реда својих запослених одреди лице задужено за родну равноправност у складу са чланом 64. Закона о родној равноправности („Службени гласник РС”, број 52/221).

Поступајући у складу са одредбама члана 65. Закона о родној равноправности („Службени гласник РС”, број 52/21), Комисија је сачинила годишњи извештај о остваривању родне равноправности и сачињени извештај доставила у електронској форми Министарству за људска и мањинска права и друштвени дијалог.

8. РЕЗИМЕ РАДА КОМИСИЈЕ У ПЕРИОДУ 2020-2024. ГОДИНЕ

У оквиру своје најбитније надлежности Комисија је у периоду 2020-2024. године донела укупно 352 акта којима се утврђује постојање и оцењује усклађеност државне помоћи (решења, мишљења и обавештења). Упоредном анализом броја донетих аката из надлежности Комисије у 2024. години у односу на претходне четири године долази се до закључка да је број аката којима се утврђује постојање и оцењује усклађеност државне помоћи у опадању.

Један од разлога за наведено је то што је Комисија између осталог, почетком 2023. године оценила Правилник о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања („Службени гласник РС“, бр. 16/16, 8/17 и 6/23) као усклађену шему државне помоћи, сходно чему бројни конкурси који су били расписивани на основу наведеног правилника нису више пријављивани Комисији, као што је то била обавеза претходних година.

Знатно смањен број пријава државне помоћи који се односе на конкурсе у области јавног информисања, довео је и до смањења упита који се достављају електронским путем, што је резултирало и смањеном броју обавештења о упитима који достављен електронским путем као и смањеном броју закључака за допуну документације.

Поред наведеног, треба узети у обзир и то да у 2023. и 2024. години нису додељивана средства државне помоћи у сврху подршке привреди у условима пандемије *COVID-19*, а чије оцењивање је такође чинило значајан удео у раду у току 2020, 2021. и 2022. године.

Приметан је и пад обавештења о усклађености прописа/обавези и начину усклађивања са Законом о контроли државне помоћи у односу на претходне године. Наиме, сходно усвојеним годишњим извештајима о попису шема државне помоћи у Републици Србији, Комисија је у претходним годинама донела највећи број обавештења у вези са шемама државне помоћи које је неопходно ускладити са правилима за доделу државне помоћи, истовремено Комисија је радила на подизању свести даваоца о појму државне помоћи и обавези пријаве, што је резултирало смањеном броју аката у накнадној контроли. Такође у наведеном периоду, Комисија је доносила и друге акте из надлежности које обавља.

Табела 6 – Преглед одлука Комисије за период 2020 – 2024. године

	2020	2021	2022	2023	2024	Укупно
Решења о утврђивању постојања и оцени усклађености државне помоћи	39	130	100	31	6	306
Мишљења о усклађености прописа	10	10	5	4	3	32
Обавештења о усклађености прописа/обавези и начину усклађивања са Законом о контроли државне помоћи	4	1	7	2	0	14
Обавештења о потреби пријаве државне помоћи	15	52	36	41	34	178
Решења којима се обуставља поступак	3	22	27	25	0	77
Обавештења о достављеним упитима електронским путем	73	88	88	18	14	281
Закључак за допуну документације	10	17	20	3	4	54
Решење или други акт у вези са поступањем по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја	5	5	6	5	2	23
Укупно	159	325	289	129	63	965

График 1: Укупан број одлука Комисије у периоду 2020-2024. године

Комисија је у периоду од 2020-2024. године донела укупно седам негативних одлука, и то шест обавештења о обавези и начину усклађивања са Законом о контроли државне помоћи и једно решење којим се утврђује да је државна помоћ додељена супротно одредбама Закона о контроли државне помоћи. Све негативне одлуке доступне су на интернет презентацији Комисије.

Поменуто решење којим се утврђује да је државна помоћ, коју су Министарство привреде које је правни следбеник Министарства финансија и привреде и Град Врање доделили кориснику TECHNIC DEVELOPMENT doo Vranje-U LIKVIDACIJИ за реализацију инвестиционог пројекта „Изградња фабрике за производњу обуће“ у Врању, додељена супротно одредбама Закона о контроли државне помоћи, Комисија је донела у новембру 2021. године. Истим решењем наложено је Министарству привреде, које је правни следбеник Министарства финансија и привреде, да, без одлагања, предузме мере према кориснику у циљу повраћаја државне помоћи.

Током 2022. године, Комисија је донела пет обавештења о обавези и начину усклађивања шема државне помоћи, којим је утврђено да ове шеме нису у складу са правилима о додели државне помоћи и дат је предлог начина усклађивања, и то:

- Обавештење о обавези и начину усклађивања шема државне помоћи из надлежности Министарства финансија – чл. 25а став 3. и чл. 30а, 46, 50а и 50ј Закона о порезу на добит правних лица (“Службени гласник РС”, бр. 25/01, 80/02 -др. закон, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 - др. закон, 142/14, 91/15 -др. пропис, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19 и 153/20), чл. 21в, 21г, 21д и 21ђ Закона о порезу на доходак грађана (“Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02 – др. Закон, 135/04, 62/06, 65/06 – исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 – УС, 93/12, 114/12 – УС, 47/13, 48/13 – исправка, 108/13, 57/14, 68/14 – др. Закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19 и 153/20), чл. 45, 45б, 45в и 45г Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање (“Службени гласник РС”, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14 – др. Закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19 и 153/20) и чл. 19. и чл. 29. став 3. Закона о слободним зонама (“Службени гласник РС”, број 62/06);

- Обавештење о обавези и начину усклађивања шеме државне помоћи из надлежности Министарства културе и информисања - Правилника о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања („Службени гласник РС”, бр. 16/16 и 8/17);

- Обавештење о обавези и начину усклађивања шеме државне помоћи из надлежности Министарства заштите животне средине - Уредбе о висини и условима за доделу подстицајних средстава („Службени гласник РС”, бр. 88/09, 67/10, 101/10, 86/11 и 35/12);

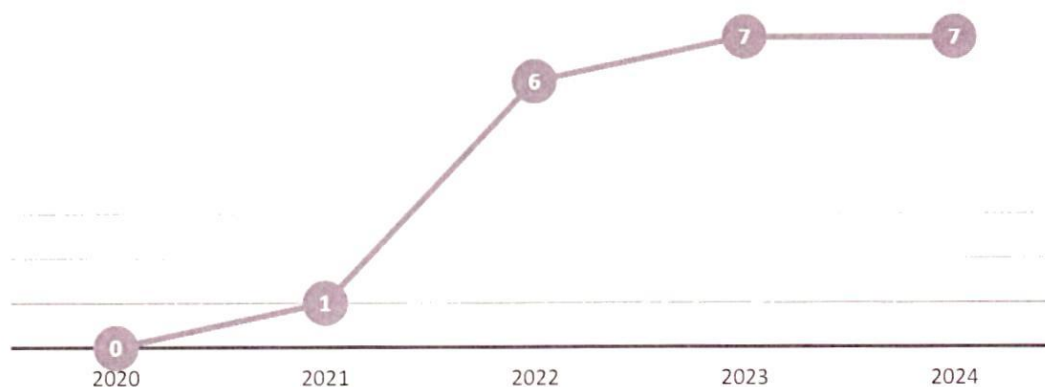
- Обавештење о обавези и начину усклађивања шеме државне помоћи из надлежности Министарства финансија - чл. 16. и 18. Закона о јавном дугу („Службени гласник РС” бр. 61/05, 107/09, 78/11, 68/15, 95/18, 91/19 и 149/20);

- Обавештење о обавези усклађивања Уредбе о подстицајима инвеститору да у Републици Србији производи аудиовизуелно дело („Службени гласник РС”,

број: 132/21) са Законом о контроли државне помоћи.

Комисија је у 2023. години донела једно обавештење о обавези и начину усклађивања шеме државне помоћи из надлежности Министарства финансија и то члана 73. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“ бр. 80/02, 84/02 - испр, 23/03 - испр, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - др. закон, 62/06 - др. закон, 63/06 - испр. др. закона, 61/07, 20/09, 72/09 - др. закон, 53/10, 101/11, 2/12 - испр., 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15 - аутентично тумачење, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/19, 144/20, 96/21 и 138/22).

График 2: Укупан број негативних одлука

У погледу нормативних надлежности, Комисија је у посматраном периоду имала интензивне активности у вези са даљом хармонизацијом домаћих прописа са прописима Европске уније кроз израду нацрта подзаконских аката (уредби) које је донела Влада и доношење подзаконских аката (упутстава и правилника) у различитим областима контроле државне помоћи.

На почетку рада 2020. године, правни оквир у области контроле државне помоћи чинила су три подзаконска акта којима је у целости био пренет један ЕУ акт, а два делимично, што је чинило 6% хармонизације. До краја 2024. године у национално законодавство пренето је укупно 28 ЕУ аката, односно више хиљада страна ЕУ прописа из области контроле државне помоћи (уредби и одлука Савета, смерница, обавештења и оквира ЕК) чиме је степен хармонизације домаћег законодавства у овој области достигао нешто више од 80%.

Табела 7: Нормативне активности Комисије за период 2020 - 2024. године

Врста акта	2020	2021	2022	2023	2024
Уредбе	3	9	1	5	0
Уредбе о изменама и допунама уредбе	2	7	0	5	0
Упутства	0	3	2	3	0
Правилници	0	3	1	0	1
Укупно	5	22	4	13	1
Укупно за период 2020-2024. године	45				

График 3: Преглед донетих подзаконски аката

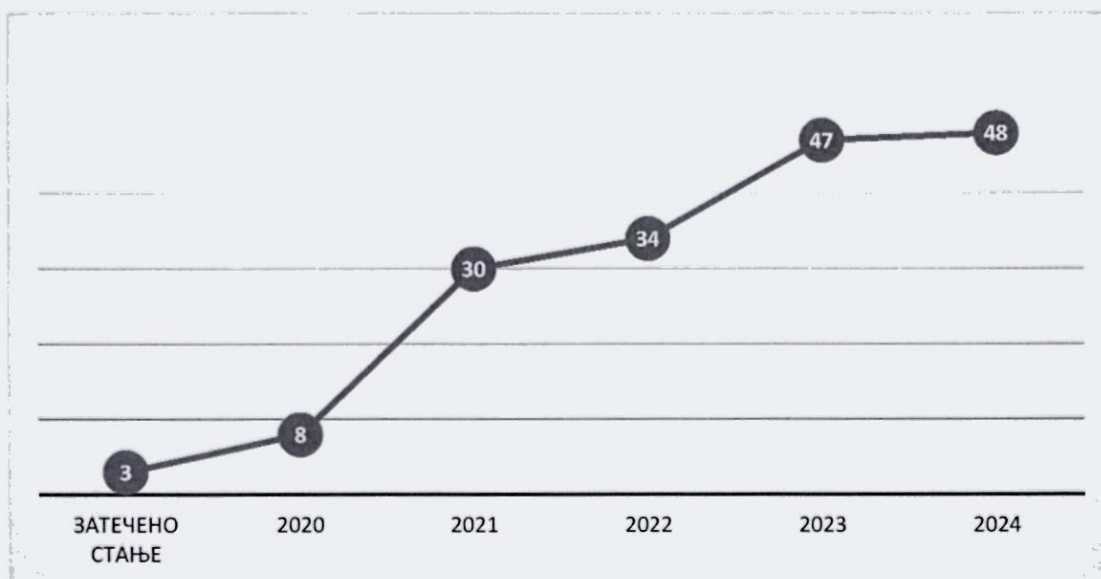
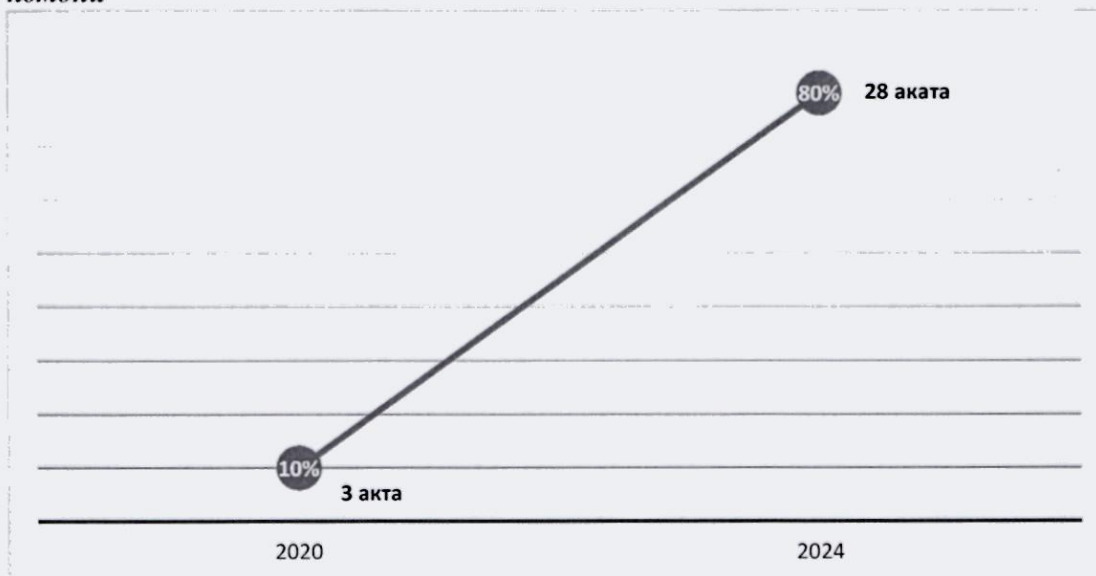

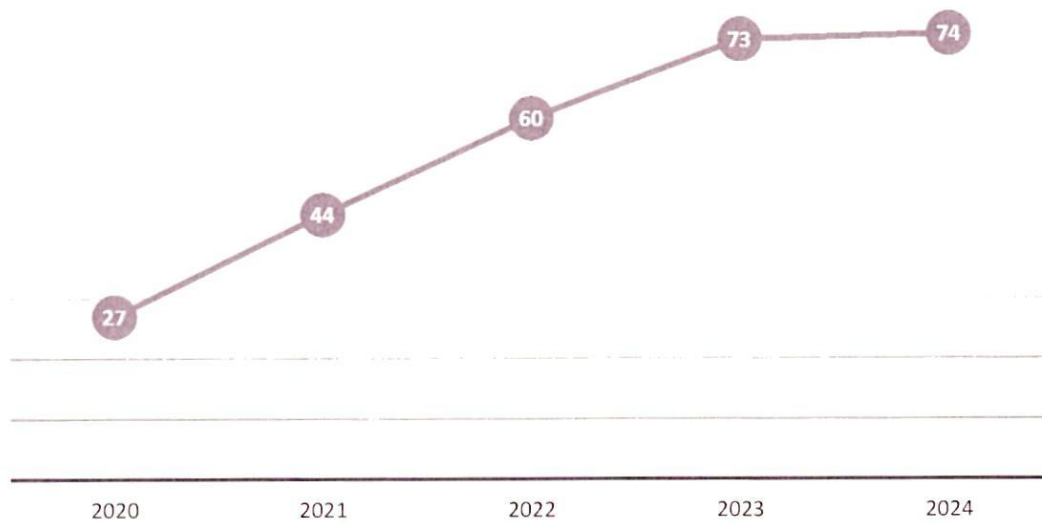
График 4: Степен усклађености правног оквира у области контроле државне помоћи

Ради достизања пуне хармонизације у области контроле државне помоћи, тренутно је потребно да се у домаће законодавство транспонује садржина још седам релевантних аката ЕУ. Међутим, треба имати у виду да се тиме не завршава процес хармонизације, који непрекидно траје с обзиром на то да се и прописи ЕУ мењају. Због тога Комисија редовно прати све промене које се дешавају у ЕУ и благовремено реагује израдом нацрта измена и допуна постојећих или нацрта нових аката.

Такође, у вези са нормативним активностима, Комисија је у периоду од 2020. до 2024. године, донела укупно 74 интерна акта, који су од значаја за функционисање и рад Комисије.

График 5: Преглед донетих интерних аката

Комисија је у складу са надлежностима прописаним Законом израдила попис шема државне помоћи за 2020. годину, који је наредних година ажурирала. У попис су уврштене све шеме које су одређене године биле на снази, било да су усклађене, делимично усклађене или неусклађене. За неусклађене шеме Комисија је доносила обавештења о обавези и начину усклађивања са прописима о контроли државне помоћи и доставила их даваоцима, као и Влади ради информисања. Комисија је пописала 117 шема државне помоћи за 2020. годину, док је наредних година пописала, редом, 142, 119 и 59.

У периоду од почетка 2020. године до краја 2024. године, Комисија је била корисник више пројеката који су финансирани из средстава Европске уније или земаља чланица. Кроз пројекте су спроведене бројне обуке за даваоце државне помоћи са циљем унапређења њиховог знања и подизања свести о значају контроле државне помоћи, али и обуке за запослене у Комисији. Преко пројекта IPA 2014 - „Подршка Комисији за контролу државне помоћи“ реализовано је 12 радионица, обучено преко 1100 представника давалаца државне помоћи из 146 градова и општина, одржано је више обука за запослене у Комисији, израђен је калкулатор за израчунавање државне помоћи садржане у кредиту, методологија за израчунавање државне помоћи садржане у гаранцији и др. Кроз пројекат „Правна подршка преговорима“ - PLAC III одржано је више обука/радионица за запослене у Комисији и релевантне даваоце државне помоћи. Поред тога, пројекат IPA 2014 и PLAC III испоручили су више стручних основа за израду подзаконских аката. У наведеном периоду, пројекат „Подршка реформи јавне управе у Србији у процесу европских интеграција“ (GIZ) спровео је обуке за око 100 давалаца државне помоћи у пет центара у Србији и два у Београду и израдио Водич о контроли државне помоћи. У 2023. години спроведена је петодневна TAIEХ експертска мисија и одржана је радионица за релевантне даваоце

државне помоћи.

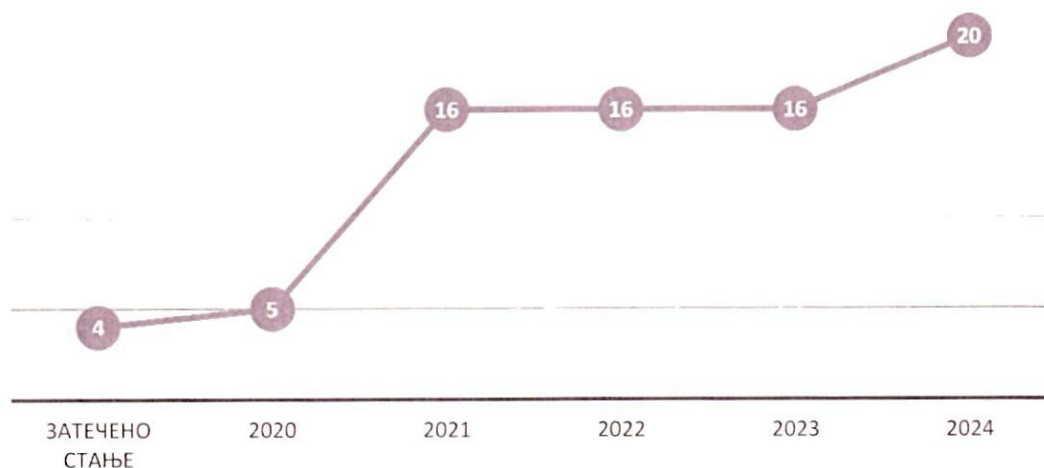
Током 2024. године, у сарадњи са пројектом „ЕУ подршка развоју унутрашњег тржишта Србије – IPA 2021“, организована је конференција посвећена контроли државне помоћи, окупивши представнике релевантних институција из Србије, региона и ЕУ. Такође, спроведена је експертска мисија усмерена на комуникацију, подизање свести и евалуацију државне помоћи, након које су представљене стратегије за унапређење ових области. Поред тога, покренуте су активности у циљу процене усклађености државне помоћи у банкарском сектору, као и додатне мере подршке чија ће имплементација бити настављена у наредном периоду. Истовремено, кроз пројекат PLAC IV, започет је рад на припреми Водича за спровођење секторске анализе у области државне помоћи.

Када су у питању кадровски капацитети, на почетку рада, 2020. године, Комисија је сходно одредбама Закона, преузела четири државна службеника из Министарства финансија - Одељења за контролу државне помоћи. Исте године постављен је и вршилац дужности секретара Комисије на одређено време, примљено је једно лице на неодређено време на основу споразума о преузимању службеника из другог органа и примљено је једно лице на одређено време ради замене одсутног државног службеника.

Имајући у виду недовољан кадровски капацитет и непредвиђене околности због пандемије заразне болести *COVID-19*, због чега је током 2020. године било отежано спровођење конкурсних поступака, у Комисији је по основу уговора ван радног односа, било ангажовано осам лица. Наведени број ангажованих лица ван радног односа се попуњавањем упражњених систематизованих радних места наредних година смањивао, а лица су се периодично ангажовала по основу уговора о делу.

Током 2021. године у Комисији је било запослено укупно 16 лица, односно попуњено је укупно 11 радних места на неодређено време, и то спровођењем јавног конкурса и преузимањем државних службеника из других органа. У 2022. и 2023. години није било промене у броју стално запослених лица. Поред наведеног, у 2023. години заснован је радни однос на одређено време са једним лицем због привремено повећаног обима посла. Током 2024. године два државна службеника прекинула су радни однос, а након спровођења јавног конкурса попуњено је укупно 6 радних места на неодређено време. Дана 30. децембра 2024. године, протеклом периода од пет година, истекао је мандат члановима Савета изабраним Одлуком о избору чланова Савета Комисије за контролу државне помоћи од 23. децембра 2019. године.

График 6: Број запослених у Комисији на неодређено време

Комисија као самостална и независна организација од 2020. године располаже сопственим буџетом. Имајући у виду да је основана крајем 2019. године, средства неопходна за редован рад Комисије, као новооснованог буџетског корисника, за 2020. годину, била су обезбеђена из средстава текуће буџетске резерве. У периоду од пет година, од оснивања па до краја 2024. године Комисија је имала буџет у укупном износу од 441.578.000,00 динара, који је био обезбеђен законом о буџету Републике Србије за сваку календарску годину, док су укупно утрошена средства за наведени период износила 360.169.095,88 динара.

Извршење буџета у периоду од пет година износило је:

- у 2020. години извршење буџета износило је 45.779.732,13 динара, што је представљало 62% извршења текућег буџета
- 2021. години извршење буџета износило је 70.585.531,85 динара, што је представљало 81% извршења текућег буџета
- у 2022. години извршење буџета износило је 71.754.475,99 динара, што је представљало 83% извршења текућег буџета
- у 2023. години извршење буџета износило је 80.453.003,06 динара, што је представљало 86% извршења текућег буџета
- у 2024. години извршење буџета износило је 91.596.352,85 динара, што је представљало 90% извршења текућег буџета.

У том смислу просечно извршење буџета за период од пет година износи 81,6%.

Издаци за нефинансијску имовину у 2020. години износили су 4.540.161,00 динар, у 2021. години 3.081.780,20 динара, у 2022. години 1.207.919,64 динара, у 2023. години 612.269,00 динара, а у 2024. години 1.445.864,00 динара, што укупно, за пет година, износи 10.887.993,84 динара утрошених за имовину Комисије.

8. ЗАКЉУЧАК

Имајући у виду да је, дана 30. децембра 2024. године, протеком периода од пет година, истекао мандат члановима Савета изабраним Одлуком о избору чланова Савета Комисије за контролу државне помоћи од 23. децембра 2019. године, Одбор за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава Народне скупштине Републике Србије утврдио је листу кандидата за избор нових чланова Савета Комисије за контролу државне помоћи.

Комисија ће, на челу са новоизабраним члановима Савета, у складу са надлежностима прописаним Законом о контроли државне помоћи и обавезама Републике Србије из ССП-а наставити са свим неопходним активностима у циљу испуњавања обавеза Републике Србије из ССП-а и мерила за отварање Поглавља 8, а која се тичу демонстрирања независности Комисије као тела за контролу државне помоћи на територији Републике Србије.

Такође, Комисија ће и у будућности наставити да предузима активности усмерене на хармонизацију прописа са правним тековинама Европске уније. С тим у вези, у плану је доношење подзаконских аката у циљу прописивања нових услова и критеријума за оцену усклађености хоризонталне државне помоћи, државне помоћи у области саобраћаја, енергетике и заштите животне средине, за финансирање ризичних улагања, развој широкопојасних мрежа, државне помоћи у банкарском сектору и др.

Имајући у виду да не постоји довољан степен познавања прописа о контроли државне помоћи, као и о обавезама давалаца државне помоћи, Комисија ће наставити како самостално, тако и уз помоћ носилаца пројектних активности да ради на даљем подизању свести давалаца државне помоћи о појму државне помоћи и обавези пријаве државне помоћи.

У сарадњи са Канцеларијом за информационе технологије и електронску управу биће унапређен рад Комисије успостављањем Регистра државне и *de minimis* помоћи као базе података о пријави, даваоцу и кориснику државне помоћи, правном основу за доделу, врсти, инструменту и износу додељене државне помоћи. Успостављањем Регистра по највишим стандардима добиће се јединствена електронска евиденција државне помоћи у складу са позитивним прописима, интерним процедурама, добрим пословним обичајима уз поштовање правила и принципа струке и пословне етике.

У сарадњи са Правним факултетом Универзитета у Београду, посредством новоосноване Правне клинике за право конкуренције, радиће се на даљем подизању свести о политици конкуренције као и значају контроле државне помоћи, уз размену знања, саветовања и учешћа на конференцијама.

Најзад, Комисија ће наставити да јача административне капацитете запошљавањем стручног и образованог кадра, као и да обезбеђује константну едукацију постојећих запослених, а ради испуњавања мерила за отварање Поглавља 8.

**ВРШИЛАЦ ФУНКЦИЈЕ
ПРЕДСЕДНИКА КОМИСИЈЕ**

Драгица Јорговић